

Možnosti spolupráce policie ČR se soukromými bezpečnostními službami

The Possibilities for the CR Police to Cooperate with Private Security Services

Václav Doležal

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Václav Doležal**
Osobní číslo: **A13858**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Možnosti spolupráce policie ČR se soukromými bezpečnostními službami**
Téma anglicky: **The Possibilities for the CR Police to Cooperate with Private Security Services**

Zásady pro vypracování:

1. Popište rozsah činností u soukromých bezpečnostních služeb.
2. Navrhněte jištění ze strany policie při převozu peněžních hotovostí.
3. Popište spolupráci těchto složek na modelovém příkladu.
4. Navrhněte systém předávání informací a možnosti využití kamerových systémů.
5. Navrhněte postup de lege ferenda.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. ŠTEFKA, V. Právní aspekty vzdělávací činnosti v oblasti ochrany majetku, vývoj de lege ferenda. In: LUKÁŠ, L. Bezpečnostní technologie, systémy a management. Zlín: VeRBum, 2011, s. 209-214. ISBN 978-80-87500-05-7.
2. BÁRTA, M. Soukromé bezpečnostní služby - obecné pojetí. Praha: Policejní akademie české republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-366-6.
3. BASTL, P. High risk environment - Close protection course [Prezentace]. Praha:UTB ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky, 2012 572012.
4. ŠIMOVČEK, I. Kriminalistika. Bratislava: Akademia Policejného sboru, 1999. ISBN 80-85981-117-5.
5. NĚMEC, M. Kriminalistická taktika. Praha: EUROUNION s.r.o., 2004. ISBN 80-7317-036-1.
6. ČÍRTKOVÁ, L. Kriminální psychologie. Praha: EUROUNION s.r.o., 1998. ISBN 80-85858-70-3.

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tématem práce je problematika spolupráce soukromých bezpečnostních služeb a hlídek Policie České republiky. V první části je shrnuta činnost soukromých bezpečnostních služeb se zaměřením na stávající právní úpravu a vhodnou změnu stávající úpravy do budoucna. V další části práce jsou popsány možnosti předávání informací v bezpečnostním průmyslu. Následující část práce se zabývá převozy finanční hotovosti a jiných cenností soukromou bezpečnostní službou a Policií České republiky. Celá práce je zakončena třemi modelovými převozy finanční hotovosti soukromou bezpečnostní službou, které byly napadeny útočníkem.

Klíčová slova: soukromá bezpečnostní služba, SBS, převoz peněz, Policie ČR

ABSTRACT

The theme work is the cooperation of private security services and police patrols of Czech Republic. The first section summarizes the activities of private security services with a focus on existing legislation and appropriate changes to the existing arrangements in the future . The next section describes the options for transmitting information in the security industry. The following section deals with movements of cash and other valuables private security guards and the Police of the Czech Republic. The whole work is finished three model movements of cash private security guards who were attacked.

Keywords: private security service, PSS , money transport, Police Czech Republic

PODĚKOVÁNÍ

Touto formou bych rád poděkoval především JUDr. Vladislavu Štefkovi za odborné vedení, konzultace a za poskytnuté připomínky ke zpracování a obsahu práce. Dále děkuji své rodině, která se mnou měla po dobu psaní mé práce trpělivost.

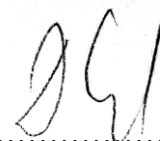
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Praze dne 20.5.2015

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 ROZSAH ČINNOSTI BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	12
1.1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA	12
1.1.1 De lege ferenda	13
1.1.2 Znak budoucí legislativní úpravy	15
1.1.3 Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti	17
1.1.4 Aktuální verze zákona Ministerstva vnitra ČR	18
1.1.5 Schválení nové zákonné normy	21
1.2 DOHLEDOVÁ A POPLACHOVÁ PŘIJÍMACÍ CENTRA	21
1.3 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI STATICKÉHO OBJEKTU	22
1.3.1 Technické zabezpečovací prostředky.....	22
1.3.2 Strážní a obchůzková činnost.....	23
1.4 PŘEPRAVA CHRÁNĚNÝCH OSOB.....	24
1.5 PŘEPRAVA HOTOVOSTI A CENNOSTÍ	25
1.5.1 Převrta radioaktivního materiálu	26
1.6 TECHNICKÉ PROSTŘEDKY BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB.....	27
1.6.1 Pracovní a ochranné prostředky jednotlivců.....	27
1.6.2 Dopravní prostředky.....	31
1.7 SPOLUPRÁCE PČR A SBS PŘI OBCHŮZKOVÉ ČINNOSTI A PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ	32
1.7.1 Specifikace činnosti Policie ČR	32
1.7.2 Hlavní zaměření SBS	34
1.7.3 Možnosti spolupráce	36
1.7.4 Spolupráce Policie ČR a SBS	37
2 SYSTÉM PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ.....	39
2.1 NÁVRH SYSTÉMU PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ.....	43
2.1.1 Předávání informací při sportovních utkáních	43
2.1.2 Předávání informací při shromážděních a pochodech	43
2.1.3 Předávání informací v jiných případech	44
2.2 PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ UVNITŘ POLICIE ČR	44
2.2.1 Systém PEGAS	44
2.2.2 Datové přenosy v systému PEGAS.....	46
2.2.3 Mobilní telefony.....	46
2.2.4 Závěr	47
3 MOŽNOSTI VYUŽITÍ KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ	48
3.1 POVINNOSTI DLE ZÁKONNÝCH NOREM	48
3.2 MOŽNOSTI POUŽITÍ KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ.....	49
3.2.1 Analogové kamerové systémy	49
3.2.2 IP kamerové systémy	51
3.3 KAMEROVÝ SYSTÉM HL. M. PRAHY	53
3.4 DOMÁCÍ KAMEROVÝ SYSTÉM	54
4 PODMÍNKY PŘEVOZU FINANČNÍCH HOTOVOSTÍ	55

4.1	OBECNÉ ZÁSADY	55
4.1.1	Utajení	55
4.1.2	Monitoring přepravy	55
4.1.3	Personální politika.....	57
4.2	PŘEVOZ V KOMPETENCI POLICIE ČR	57
4.2.1	Převážené cennosti	57
4.2.2	Složení kolony vozidel transportu.....	58
4.2.3	High vs. Low profile	59
4.3	PŘEVOZ V KOMPETENCI SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	61
4.3.1	Návrh jištění ze strany Policie ČR při převozu finančních hotovostí	62
II	PRAKTICKÁ ČÁST	64
5	MODELOVÝ PŘÍKLAD PŘEVOZU FINANČNÍ HOTOVOSTI.....	65
5.1	PŘEVOZ HOTOVOSTI SBS	65
5.1.1	Modelový příklad A	67
5.1.2	Modelový příklad B	68
5.1.3	Modelový příklad C	70
5.2	ZÁVĚR.....	71
	ZÁVĚR	72
	CONCLUSION	73
	CITOVANÁ LITERATURA	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ	77

ÚVOD

Zajištění vlastní bezpečnosti, motivované vytvořením pocitu bezpečí, patří mezi základní funkce, realizované na všech úrovních společenské hierarchie. První pilíř bezpečnosti, existující odedávna, spočívá v zajištění bezpečnosti samotným subjektem. Později vznikl druhý pilíř bezpečnosti. Ten je tvořen společenským zabezpečením, bezpečnostní složky obce, státu. V posledních desetiletích vnikl nový fenomén, který lze považovat za nový třetí pilíř bezpečnosti a tím je zajištění bezpečnosti jako komerční služby.

Soukromé bezpečnostní služby v České Republice zaznamenaly boom. Běžné osoby často neví, jaké pravomoci mají pracovníci soukromých bezpečnostních služeb. Často se stává, že jsou pracovníci SBS zaměňováni za příslušníky Obecní Policie, případně i policisty Policie České Republiky. Současná legislativní úprava má k dokonalosti velmi daleko a nová je již Ministerstvem vnitra České republiky rozpracována, ale její vstup v platnost je zdá být v nedohlednu. Tématu legislativní úpravy SBS se zabývá první část této bakalářské práce.

Soukromé bezpečnostní služby se zabývají rozsáhlým spektrem činností, ze kterých jsou v textu zmíněna především dohledová a poplachová přijímací centra, zajištění bezpečnosti objektu, přeprava chráněných osob a majetku.

Ve velké části textu jsou rozebrány činnosti, při kterých je třeba zabezpečit bezpečnost převážených osob a majetku. Bezpečnost převážených osob a bezpečnost převáženého majetku mají mnoho společného. Při převozech lze využít podobných vozidel, stejné výstroje osádky a stejné technicko-taktické postupy. V České Republice zajišťuje převozy finanční hotovosti Policie České Republiky. Tyto převozy jsou ale poskytovány pouze České národní bance a to ze zákona. Policie ČR má na tuto činnost vyčleněnou speciálně školenou a pro tyto operace cvičenou složku, která je součástí krajské Stálé pořádkové jednotky hlavního města Prahy.

Ostatní subjekty musí převozy finanční hotovosti, ale i jiných cenností řešit svou vlastní cestou. Protože zabezpečení převozů finančních hotovostí vyžaduje nemalé finanční prostředky a zvládnutí technicko-taktických postupů, jsou v tomto směru často využívány služby bezpečnostních agentur neboli soukromých bezpečnostních služeb. Soukromé bezpečnostní služby nabízí široké portfolio služeb od pouhé asistence při převozu vlastního subjektu po celkové zabezpečení převozu finanční hotovosti se spočítáním hotovosti v centru zpracování hotovosti s připsáním výsledné částky na účet.

Pro komplexní pochopení problematiky převozů finanční hotovosti a rozličnosti možných útoků na převážené hodnoty jsou v poslední kapitole práce uvedeny tři modelové příklady převozů finanční hotovosti, na které je proveden útok. Tyto útoky mohou mít mnoho podob a soukromá bezpečnostní služba se musí snažit eliminovat všechny rizika na nejnižší možnou úroveň. Je nutno ale říci, že přes všechna bezpečnostní opatření, není nikdy možné riziko útoku zcela eliminovat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZSAH ČINNOSTI BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

S činností soukromých bezpečnostních služeb se můžeme (zejména ve větších městech) setkat téměř na každém kroku. Poskytují totiž velmi rozmanité služby, jako třeba ostrahu objektů a pozemků, recepčních a vrátných v takových prostorech, skrytých hlídačů v obchodech, ochranu osob, soukromých detektivů, instalaci a provoz různých technických prostředků k zabezpečení objektů a pozemků, včetně kamerových systémů, jejich monitoring, vyhodnocování, reakci na případné narušení, převozy peněz a jiných cenností apod. Můžeme se s nimi setkat v objektech soukromých společností, ale i státních úřadů a měst a obcí, v obchodech, na parkovištích, ve výrobních podnicích, provozovnách nejrůznějších služeb, stále častěji i v bytových komplexech určených k bydlení, nikoli jen podnikání.

1.1 Legislativní úprava

Historii a současnost legislativní úpravy oblasti soukromých bezpečnostních služeb vysvětluje JUDr. Štefka v kapitole Právní aspekty vzdělávací činnosti v oblasti ochrany majetku, vývoj de lege ferenda [1]:

Bezpečnostní agentury po tzv. sametové revoluci začaly postupně vznikat s odkazem na vládní nařízení č. 1/1988 Sb., o podpoře drobného podnikání a jejich profesní náplň částečně kopírovala oprávnění a postupy s odkazem na vyhlášku tehdejšího Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví. Tato vyhláška upravovala činnost závodních strážů a hlídačů, takže při neexistenci samotné úpravy v oblasti soukromé bezpečnosti vycházely bezpečnostní služby analogicky z těchto postupů.

Následně pak dochází k další úpravě, a to především v souvislosti s úpravou zákona o policii, takže další postupy v této oblasti byly prováděny pouze na základě analogie a zažitých postupů. Je zapotřebí si uvědomit, že ani v současné době není v naší republice schválena zákonná úprava bezpečnostních a detektivních služeb z hlediska jejich oprávnění, která by byla stanovena nad rámec oprávnění každého občana. Fakticky tedy vychází tato činnost z pravomoci delegované zákazníkem, tedy fyzickou či právnickou osobou, popřípadě státem, který však zde vystupuje v roli a postavení se stejným oprávněním jako ostatní subjekty.

Bezpečnostní služby tedy stojí mezi dvěma tlaky, a to zabezpečit oprávněné požadavky zákazníka na ochranu jeho majetku a osobní svobody na straně jedné a absence jakýchkoliv oprávnění na straně druhé. Tuto problematiku lze pravděpodobně vyřešit pouze takovou právní úpravou, která povede k jistým oprávněním pracovníků bezpečnostních agentur, které budou nad rámec možností jednotlivých občanů, avšak při zachování proporcionality s ohledem na zdraví, život a oprávněné zájmy každého z nás.

Vyhláška č. 135/1983 Sb., o ostraze majetku v socialistickém vlastnictví, byla zrušena. Činnost soukromých bezpečnostních služeb již není českým právním řádem komplexně upravena. Pokud jsou provozovány jako předmět podnikání za účelem dosažení zisku, jsou ve smyslu zákona č. 451/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, koncesovanými živnostmi „Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob“, „Služby soukromých detektivů“ a „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“.

Dalšími předpisy, které se činnosti soukromých bezpečnostních služeb dotýká jsou:

- 1) zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů,
- 2) zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- 3) zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- 4) zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- 5) zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a další.

1.1.1 De lege ferenda

Legislativní proces přijímání zákonů v České republice není z pohledu zákonů zdlouhavý, ale v současné politické situaci se zdá, že schválení dle mého názoru potřebného zákona o Soukromých bezpečnostních službách je stále v nedohlednu. Tento zákon je již několik let rozpracován a připomínkován nebo předkládán různými sdruženími a výbory, kdy každý ze subjektů se snaží docílit nejlepšího znění ze svého hlediska. V následujícím textu se budu zabývat zněním, které bych za užitečné viděl já z pohledu člověka, který je prakticky denně ve styku s jednotlivými zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb na různých úrovních a z pohledu člověka, který pracuje na pozici člena a velitele hlídky na základním útvaru Policie ČR.

Je zřejmé, že pro komplexní a přínosný zákon je vhodné se inspirovat, převzít a upravit jiné stávající normy, než tvořit zákon úplně nový, který by se dále musel předělávat a upravovat. Inspiraci lze nalézt ve slovenském zákoně o soukromé bezpečnosti č. 473/2005 Sb.

Při své činnosti zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb často působí v uniformách, bývají ozbrojeni, doprovázeni velkými psy často bojových plemen. Bývají školeni v sebeobraně a cvičeni v bojových sportech. Zasahují do soukromí mnoha osob, shromažďují a zpracovávají osobní a často i citlivé údaje. Problémem je, že řada lidí dnes již ani nedokáže rozlišit činnosti soukromých bezpečnostních služeb od činností strážníků obecních policí či dokonce policistů Policie České republiky. Je na místě se tedy ptát jak lépe upravit činnost SBS. Jaké mají mít pracovníci SBS pravomoci, jaké informace o mě mohou shromažďovat. Jaké podmínky mají k použití zbraně. A co jim hrozí, pokud při své činnosti poruší či porušují zákon? Bohužel konkrétní příklady činnosti minimálně jedné velké soukromé bezpečnostní služby v poslední době ukázaly, že takové dotazy a obavy jsou zcela na místě.

Jak vyplývá z popisu činností soukromých bezpečnostních služeb, z toho, jak často se pohybují na hraně oprávnění daných zákony, jaké informace při své činnosti získávají, jeví se jako nezbytná potřeba upravit tuto oblast podnikání komplexním způsobem. K tomu se také zavázala současná vláda České republiky, když ve svém Programovém prohlášení ze dne 4. srpna 2010 slibuje přijmout komplexní právní úpravu regulující činnost nestátních bezpečnostních služeb s cílem definovat zejména okruh služeb poskytovaných těmito subjekty, zakotvit podmínky pro jejich licencování, stanovit vnitřní a vnější kontrolní mechanismy pro jejich činnost a prostředky, které ke své činnosti na základě příslušného oprávnění využívají, a stanovit podmínky odborné způsobilosti pro výkon zaměstnání u těchto subjektů. Vláda pak stanovila předložit Ministerstvu vnitra návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách do konce června 2011. Vzhledem k nutnosti dostatečně takový návrh projednat se všemi zainteresovanými subjekty, včetně samotných soukromých bezpečnostních služeb, byl tento termín později posunut na konec září 2011 a dnes stále není v platnosti.

1.1.2 Znaký budoucí legislativní úpravy

Vyjmutí oblasti SBS z živnostenského zákona

Z principu je podnikání v oblasti bezpečnostních služeb specifickou činností, při které je často zasahováno do práv třetích osob. Je nezbytné, aby byla vymezena pravomoc a odpovědnost subjektů. Živnostenský zákon rovněž neposkytuje dostatečnou možnost kontrol SBS a jejich případné sankce. Rovněž koncesování dle živnostenského zákona neplní svou úlohu.

Zavedení státní licence

Licence udělovaná státním orgánem, který bude SBS kontrolovat, by měla být nutností při podnikání v oboru SBS. Soukromá bezpečnostní služba musí splňovat zákonem dané podmínky činnosti. Takové SBS by měla být licence udělena na dobu určitou. Po uplynutí této doby by byly podmínky pro opětovné udělení licence přezkoumány.

Účinné sankce

Státní orgán, který by prováděl kontroly, musí mít k dispozici dostatečně tvrdé sankce, které by zapříčinily plnění zákonných požadavků. V případě rozsáhlejších porušení zákonných požadavků by měla být možnost soukromé bezpečnostní službě odebrat licenci.

V oblasti vydávání a odebírání licencí a kontrolních opatření se objevuje požadavek na to, aby tyto pravomoci byly delegovány na Komoru bezpečnostních služeb s povinným členstvím jednotlivých soukromých bezpečnostních služeb. Proti tomuto řešení však hovoří možnost monopolizace bezpečnostního sektoru, popř. vznik nežádoucích konkurenčních praktik. Důvodem pro ponechání zmíněných pravomocí státu je i to, že stát je hlavním garantem vnitřního pořádku v zemi.

Odpovědnost SBS

Provozovatel by měl nést občanskoprávní odpovědnost za své zaměstnance.

Specifická pravidla pro různé druhy činností

V rámci bezpečnostního sektoru jsou vykonávány různé druhy činností, tj. ostraha majetku, ostraha osob, zabezpečení technickými prostředky, návrhy bezpečnostních řešení, detektivní služby. Každá ze jmenovaných činností má vlastní specifika, která by měla být v novém zákoně zohledněna.

Požadavky na zaměstnance

Požadavky na zaměstnance SBS by měli být jednotně upraveny po všech stránkách, tedy:

- 1) Bezúhonnost, spolehlivost,
- 2) Odbornou způsobilost,
- 3) Zdravotní spolehlivost.

Taxativně vyjmenované konkrétní požadavky zvýší kvalitu celého bezpečnostního sektoru a zajistí kompetentnost jednotlivých zaměstnanců. V praxi často vidíme, že ostrahu provádí osoby, které bychom při fyzické námaze vidět nechtěli. Některé méně kvalitní SBS přímo vyhledávají jako své zaměstnance osoby s handicapem, které jsou legislativně zvýhodněny, avšak pro pozici strážného nemají vhodné vlastnosti. Negativní události, které v těchto případech vznikají, vrhají na celý bezpečnostní sektor špatné světlo, nehledě na to, že takové osoby svou funkci nemusí plnit zrovna ideálně.

Spolupráce s IZS

V nově vzniklé normě by neměla chybět zmínka o spolupráci v oblasti bezpečnosti, zejména s IZS. Z praxe znám případ, kdy oznamovatel, strážný objektu, oznamoval na tísňovou linku požár a přitom neznal adresu hlídaného objektu. Vhodná je také spolupráce s Policií ČR a to jak v prevenci trestné činnosti tak při mimořádné události.

Ochrana osobních údajů

Ochrana soukromí a osobních údajů je v dnešní době citlivé téma. Zákon č 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, specifikuje nakládání s osobními údaji. Nově vydaná norma by měla způsoby manipulace s osobními a citlivými údaji v bezpečnostním sektoru specifikovat a to zejména např. ve specifikaci doby uložení kamerových záznamů a jiných automaticky generovaných informací.

Specifikace oprávnění pracovníků SBS

Nová právní úprava nesmí žádným způsobem rozšiřovat oprávnění soukromých bezpečnostních služeb nad stávající stav (nutná obrana, krajní nouze, zadržení pachatele, použití zbraně apod. stejně jako u ostatních osob), tj. žádným způsobem ji přibližovat k oprávněním policistů Policie ČR, ani strážníků obecních policií. Naopak pro případy, kdy dnes panují nejasnosti ohledně oprávnění soukromých bezpečnostních služeb, by mělo být jasně uvedeno, že tato jsou pouze v rozsahu oprávnění běžných fyzických osob.

1.1.3 Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti

Ministerstvo vnitra na svých stránkách uveřejňuje tuto zprávu [2]:

Ministerstvo vnitra v těchto dnech dokončuje práce na paragrafovaném znění zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. Vláda by se pak měla tímto návrhem, který upravuje oblast soukromých bezpečnostních služeb, zabývat nejpozději do konce září.

„Vzhledem k existenci několika tisíc soukromých bezpečnostních agentur, pro které neplatí žádná pravidla, je tento nový zákon potřebným krokem, na kterém jsme intenzivně pracovali,“ vysvětlil Martin Linhart, ředitel odboru bezpečnostní politiky, pod jehož vedením úřad na zákoně pracuje.

Upozornil, že při přípravě zákona bylo využito jak poznatků z praxe či spolupráce s odborníky z řad bezpečnostních agentur, tak i zkušeností ze zahraničí. V této souvislosti připomněl případ Slovenska, kde obdobný zákon přijali poté, co se tamější soukromé bezpečnostní agentury uchýlovaly při jednání se svými klienty k nezákonnému chování. „Slovenská zkušenost jen dokazuje potřebu bezpečnostní agentury regulovat,“ dodal Linhart.

V novém zákonu se tak objeví například rozdělení soukromých bezpečnostních služeb do pěti kategorií – ostraha majetku a osob, činnost soukromých detektivů, převoz hotovosti a cenin, technická služba k ochraně osob a majetku a bezpečnostní poradenství. Zákon také stanoví podmínky pro získání licence k provozování těchto agentur, kterou bude vydávat Ministerstvo vnitra. Upraveny budou také podmínky, za kterých budou zaměstnanci agentur způsobilí k výkonu bezpečnostní činnosti – např. odborná a zdravotní způsobilost či spolehlivost.

Stejný zdroj dále uvádí:

Ministerstvo vnitra právě v těchto dnech dokončuje práce na novém zákoně upravujícím oblast soukromých bezpečnostních služeb. Záměr podřídit soukromé bezpečnostní služby samostatné právní úpravě byl poprvé veřejně deklarován v Koaliční smlouvě přijaté koaličními stranami ODS, TOP 09 a VV. Následně byl úkol zpracovat přímo paragrafované znění zákona uložen Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) Programovým prohlášením vlády a odrazil se tak i v Plánu legislativních prací vlády na rok 2011. Konkrétní obsahové zadání nového zákona vzešlo z usnesení Podvýboru pro obecní policie a soukromé bezpečnostní služby přijatého v březnu tohoto roku. Toto

usnesení mimo jiné doporučuje ministerstvu zpracovat na základě zmíněným podvýborem schválených věcných východisek návrh paragrafovaného znění zákona.

Samotné přípravě zákona byla věnována velká pozornost a při jeho přípravě bylo využito zkušeností z aplikace řady zahraničních modelů, z poznatků z praxe, ze znalostí mnohaletých snach o speciální právní úpravu, z pokusů o novelizaci těch částí živnostenského zákona řešících problematiku SBS, z činnosti ministerstva vykonávané dle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, i ze zkušenostní odborníků z řad bezpečnostních agentur.

Ministerstvo hodlá předložit návrh nové právní úpravy vládě České republiky nejpozději do konce září tohoto roku. Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu zcela novou, jež doposud nemá v České republice obdoby, domníváme se, že je třeba danou problematiku zpřístupnit široké veřejnosti. Tento text, jenž je souhrnem obsahu a základních principů zákona, je nyní uveřejňován s cílem přispět do v poslední době velmi široké debaty pohledem předkladatele zákona.

Vzhledem k absenci datování v jednotlivých webových zprávách portálu Ministerstva vnitra, nelze aktuálnost zpráv potvrdit. Dle zpráv tiskových agentur, např. české televize ze dne 19. 8. 2011 [3], lze o aktuálnosti vyjádření s úspěchem pochybovat.

1.1.4 Aktuální verze zákona Ministerstva vnitra ČR

Uveřejněný neparagrafovaný návrh zákona [4] předpokládá rozdělení služeb do pěti kategorií:

- 1) Ostraha majetku a osob,
- 2) Činnost soukromých detektivů,
- 3) Převoz hotovosti a cenin,
- 4) Technická služba k ochraně osob a majetku,
- 5) Bezpečnostní poradenství.

Tento návrh dále počítá s nutností vlastnění licence vydané Ministerstvem vnitra a to na dobu 10 let. Licence bude vydána za definovaných podmínek a to zejména transparentnosti vlastnické struktury a neohrožení zahraničně-politických a obchodních zájmů České republiky.

Tento návrh:

- 1) nepočítá s vytvořením Komory bezpečnostních služeb,

- 2) definuje odpovědného zástupce SBS,
- 3) definuje vlastní ochranu (nekomerční ochranu vlastního majetku) a vyjímá ji z povinnosti koncesování, definuje podmínky způsobilosti výkonu bezpečnostní činnosti osob (dosažení věku 18 let, plná způsobilost k právním úkonům, spolehlivost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost k výkonu bezpečnostní činnosti a v případě výkonu bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury musí splňovat předpoklady pro výkon citlivé činnosti),
- 4) ve smyslu oprávnění vychází ze stávající právní úpravy, kterou jsou ustanovení:
- 5) nutná obrana a krajní nouze,
- 6) zadržení osoby podezřelé,
- 7) občanský zákoník,
- 8) definuje odpovědnost provozovatele za škodu,
- 9) definuje pravidla pro práci s osobními údaji,
- 10) stanovuje dohled a dozor.

Dohled a dozor je zřejmě nejcitlivější částí návrhu a proto jej, hlouběji rozvedu. Cituji návrh zákona o soukromě bezpečnostní činnosti [4]:

Je žádoucí, aby soukromé bezpečnostní služby byly podrobeny dozoru ze strany státu. Zákon bude rozlišovat dvojitý typ kontroly a to tzv. dohled a dozor.

Dohled

Príslušníci Policie ČR budou oprávněni vůči zaměstnancům provozovatele (i vlastní ochrana) udílet na místě neodkladné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků; zjišťovat hrubé nedostatky v činnosti osoby vykonávající bezpečnostní činnost a tyto oznamovat orgánu dozoru (ministerstvu); vstupovat do všech nemovitostí a prostorů, které jsou ve vlastnictví nebo užívání provozovatele soukromé bezpečnostní služby, pokud to souvisí s předmětem dohledu; vstupovat do všech střežených míst, kde je vykonávána bezpečnostní činnost pro vlastní ochranu. V rámci tohoto oprávnění budou příslušníci Policie ČR oprávněni kontrolovat, zda zaměstnanci postupují v rozsahu svěřeném jim tímto zákonem (omezení krajní nouze, nutná obrana apod.). Budou moci kontrolovat stejnokroje jednotlivých zaměstnanců, budou moci žádat předložení průkazu zaměstnance s tím, že každý takový zaměstnanec je povinen této výzvě vyhovět. Budou oprávněni kontrolovat, zda nejsou zaměstnanci pod vlivem návykové látky apod.

Pověření Policie České republiky výkonem dohledu je dáno rozsahem oprávnění a povinnostmi příslušníka Policie České republiky a charakterem činnosti tohoto ozbrojeného bezpečnostního sboru. K tomu, aby dohled byl skutečně účinný, musí být orgán dohledu vybaven odpovídajícími pravomocemi, což Policie České republiky je.

Dozor

Dozor bude podle navrhovaného zákona vykonávat ministerstvo podle zvláštního zákona (zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů). Zaměstnanec ministerstva bude v rámci prováděného dozoru oprávněn:

- 1) udílet na místě neodkladné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků;*
- 2) zadržet průkaz zaměstnance provozovatele v případě, že:
  - a) zjistí opakované nebo hrubé nedostatky v činnosti osoby vykonávající bezpečnostní činnost,*
  - b) pokud je schopnost osoby vykonávající bezpečnostní činnost snížena požitím alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek, léků nebo v důsledku nemoci,*
  - c) pokud se osoba vykonávající bezpečnostní činnost odmítne podrobit vyšetření podle jiného právního předpisu, zda není pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky,**
- 3) vstupovat do všech nemovitostí a prostorů, které jsou ve vlastnictví nebo užívání provozovatele soukromé bezpečnostní služby, pokud to souvisí s předmětem dozoru,*
- 4) vstupovat do všech střežených míst, kde je vykonávána bezpečnostní činnost pro vlastní ochranu,*
- 5) vyžadovat součinnost provozovatele soukromé bezpečnostní služby, jeho zaměstnance nebo zaměstnance fyzické osoby nebo právnické osoby zajišťující si bezpečnostní činnosti pro vlastní ochranu.*

Ministerstvo bude poté oprávněno v návaznosti na činnost příslušníků Policie ČR a svých zaměstnanců vydávat závazné pokyny k odstranění závažných nedostatků. Toto oprávnění se vztahuje na veškeré nedostatky, které se v rámci dozorovací činnosti vyskytnou.

Dle mého soudu je tato úprava adekvátní a přiměřená pro všechny dotčené strany.

1.1.5 Schválení nové zákonné normy

Zmíněný návrh zákona byl v době psaní této Diplomové práce předložen na zasedání Vlády ČR a byl touto vládou podpořen. Dle zprávy České televize [5] budou muset mít soukromé bezpečnostní agentury ke svému provozu licenci od státu. Platnost bude mít na deset let a společnosti za něj budou muset zaplatit. Ministerstvo Milana Chovance předpokládá, že se mu na poplatcích podaří vybrat ročně 30 milionů korun. "Tyto peníze budou sloužit na vytvoření nových systemizovaných míst na ministerstvu vnitra především pro systém licencí ale také kontrolu těchto subjektů. Tu bereme velmi vážně a budeme s ní chtít začít okamžitě, jakmile tato norma vstoupí v platnost," řekl po jednání vlády dle zprávy ministr vnitra Milan Chovanec.

Česká republika je tak i nadále jednou z posledních zemí EU, která dosud právní úpravu o soukromých bezpečnostních službách nepřijala. Už v roce 2011 v tomto oboru pracovalo přes 50 tisíc lidí. Také kvůli množství pracovníků považují odborníci zákon za nutnost.

1.2 Dohledová a poplachová přijímací centra

Dohledová a poplachová přijímací centra (DPPC), dříve označovaná jako Pulty centrální ochrany (PCO) jsou nyní definovány normou ČSN EN 50518-1 [6]. Tato norma stanovuje minimální požadavky na návrh, konstrukci a funkční zařízení pro budovy, v nichž se uskutečňuje monitorování, příjem a zpracování (poplachových) signálů generovaných poplachovými systémy jako integrální část celkového procesu zajištění bezpečí a zabezpečení. Požadavky se vztahují jak na případy dálkové konfigurace, v nichž více systémů přenáší informace do jednoho nebo více poplachových přijímacích center (ARC), tak na případy jediného centra určeného pro monitorování a zpracování poplachů generovaných jedním nebo více poplachovými systémy, nalézajícími se v témže perimetru příslušného místa.

Diplomová práce spolužáka Šmída [7] dělí DPPC dle provozovatele:

- Policie České Republiky,
- Obecní policie,
- Hasičský záchranný sbor,
- Průmyslový podnik,
- Soukromá bezpečnostní služba.

A dále dle způsobu poskytování služeb:

- Komerční báze, tj. všechny firmy v PKB, které poskytují služby DPPC,
- Pro vlastní potřebu, tj. velké podniky, např. ČEZ nebo Barum a.s.,
- Nekomerční báze, např. PČR, HZS.

Obrázek 1: Příklad dohledového a poplachového přijímacího centra

1.3 Zajištění bezpečnosti statického objektu

1.3.1 Technické zabezpečovací prostředky

Ochranná opatření na zamezení vstupu nepovolaných osob a zamezení neoprávněné manipulaci s fyzickými aktivy v objektech a chráněných prostorech. Nelze zapomenout na ochranu proti přírodním živlům a jiným mimořádným událostem.

Technické prostředky je možné rozdělit:

- Pasivní prvky ochrany:
  - Obvodová ochrana (bariéry, ploty, závory),
  - Plášťová ochrana (bezpečnostní dveře, okna, mříže),
  - Předmětová ochrana (RAC skříně, trezory),
- Aktivní prvky ochrany (PZTS, CCTV)

1.3.2 Strážní a obchůzková činnost

Fyzická ochrana je nejzákladnější bezpečnostní službou, kterou SBS poskytují. Existuje široké portfolio produktů fyzické ostrahy, které reagují na aktuální potřeby zákazníků. Neustále vznikají nové produkty, které reagují na aktuální potřeby. Toto je důležité pro rozvoj konkurence na trhu.

Mezi základní produkty fyzické ostrahy patří:

➤ **Strážný**

Základní produkt fyzické ostrahy. Bývá využíván v obchodních centrech, administrativních budovách, logistických areálech, hotelech apod. Pracovník SBS vykonává svou činnost obvykle ve specifikovaném stejnokroji nebo v uniformě. V obchodních centrech, hotelech či administrativních budovách pracovníci užívají společenské obleky. V průmyslových objektech, či logistických centrech se obvykleji užívají černé stejnokroje. Nároky na kvalitu pracovníků se liší podle typu objektu, vykonávané činnosti a požadavků zákazníka. Obecně se jedná o přímou ostrahu života, zdraví a majetku. Pracovníci bývají vybaveni obrannými prostředky a někdy i zbraní.

➤ **Operační důstojník / Dispečer / Operátor velínu**

Tento produkt je využíván ve větších objektech, popř. při dohledu na několik objektů současně. Pracovník v tomto případě obsluhuje uzavřený kamerový systém (CCTV) a jiné bezpečnostní technologie. Na pracovníka na této pozici jsou kladeny vyšší požadavky ve smyslu spolehlivosti, komunikativnosti, technického vzdělání a rozhodování. Tento pracovník bývá přímo nadřízen ostatním pracovníkům směny v daném úseku. Řídí a kontroluje podřízené pracovníky. V případě potřeby řídí evakuaci, komunikuje se správou objektu nebo Policií ČR.

➤ **Detektiv**

Tato pozice vykonává svou činnost v civilním oděvu. Při své práci využívá detektivní postupy jako zastírání pravé činnosti. Je využíván pro ostrahu prodejních řetězců, v hotelech, kasinech, nebo při odhalování specifické trestné činnosti, pátrání po osobách či věcech.

➤ **Zásahová jednotka**

Jedná se o speciální produkt, který je součástí služeb DPPC. Pracovníci na této pozici jsou vybaveni automobily. Základní činností na této pozici je prověřování

vzniklých poplachů a případný zásah proti narušitelům a pachatelům trestné činnosti ve střežených objektech.

1.4 Přeprava chráněných osob

Přepravu chráněných osob je možné rozdělit do dvou kategorií:

- Osoby chráněné z důvodu možného útoku na ně (politici, celebrity, vysoký management a majitelé vlivných firem). V tomto případě mohou svou ochranu do značné míry ovlivnit přepravované osoby a proto je obvykle na relativně vysoké úrovni. Ochranu politiků zajišťuje především Policie ČR. Ostatní osoby zajišťují svou ochranu sami.
- Osoby omezené na osobní svobodě. Toto mohou být osoby u kterých je podezření na protiprávní jednání nemalého rozsahu nebo osoby za protiprávní jednání již odsouzené a přepravované v rámci svých trestů ať už mezi jednotlivými zařízeními ministerstva spravedlnosti nebo např. k lékaři. Ochranu těchto osob zajišťuje složka státu, která osobu na osobní svobodě omezuje.

Zvláštním případem těchto osob jsou osoby, které je nutné chránit podle obou předchozích bodů, jako jsou svědci závažné kriminality nebo bossové mafií. Tato ochrana je jim přiřknuta Listinou základních práv a svobod a Vězeňská služba České republiky, popř. Policie České republiky jim tuto ochranu musí poskytovat.

Ochrana osob omezených na osobní svobodě spočívá v těchto principech:

- Odstranění všech potenciálně nebezpečných předmětů z blízkosti omezených osob. Toto opatření je nutné k zajištění bezpečnosti eskortujících osob i osoby střežené, která by mohla mít sklon k sebepoškození.
- Omezení hybnosti omezené osoby. Toto se provádí především pouty na ruce, někdy i nohy. Dále takovým systémovým opatřením aby byla minimalizována možnost nenadálého ohrožení bezpečnosti. V osobním voze sedí osoba na zadních sedadlech automobilu, ne na sedadle za řidičem. Dveře mají aktivní dětskou pojistku proti otevření dveří zevnitř a vedle přepravované osoby eskortující osoba. Při přepravě jiným způsobem jsou aplikována podobná opatření.

- V některých případech je vhodné zabránit prostorové orientaci přepravované osoby. K tomu slouží prostředky k tomuto účelu vhodné. Jsou to černé „lyžařské“ brýle, neprůhledná bavlněná látka přes hlavu.

Zatímco ochrana osob omezených na osobní svobodě spočívá vždy v téměř stejných opatřeních nese s sebou ochrana střežených osob mnohem větší variabilitu ochranných mechanismů, které jsou vždy voleny v závislosti na intenzitě ochrany převážené osoby:

- Základní ochranou převážených osob je volba vhodného vozidla.
- Dalším základním ochranným opatřením je doprovod ochranky. Počet doprovodných osob, jejich stupeň výcviku a stupeň vybavení ochrannými prostředky a zbraněmi může být různý.

Doprovodná vozidla, zde opět platí variabilita v druhu a počtu vozidel, vybavenosti i osádce. V určených případech jsou vozidla oprávněna usměrňovat i zastavovat v průběhu jízdy provoz na pozemních komunikacích.

- Při střežení osob lze s úspěchem využít i vrtulník monitorující situaci kolem vozidel.
- Především v případech ochrany vrcholných politiků zemí jsou v souladu s platnou legislativou využívány i rušičky mobilních telefonů, policejní odstřelovači, kompletní uzávěra komunikace, konvoj doprovodných vozidel doplněn vozidly rychlé záchranné služby a speciálních zásahových jednotek. Takový konvoj poté může dosáhnout velikosti i 20-ti vozidel. V takovém případě je využíván např. i mechanismus několika identických vozidel k přepravě chráněné osoby, které v průběhu jízdy mění svá pořadí.

1.5 Přeprava hotovosti a cenností

Přeprava peněz a cenností je rozsáhlá kapitola činností soukromých bezpečnostních služeb a dalších útvarů a je třeba bližší konkretizace, neboť pod tímto názvem se neskrývá pouze převoz finanční hotovosti a finanční hotovosti podobných cenin jako např. kolky, šeky, známky, akcie a dluhopisy. Do této kategorie činností náleží i přeprava nadměrných nákladů, radioaktivních materiálů, uměleckých děl, zbraní a ve své podstatě i přeprava

osob, ať už chráněných nebo omezených na osobní svobodě. I přes různorodost přepravovaných hodnot, mají všechny jmenované přepravy společné to, že je v obecném zájmu tyto hodnoty zabezpečit a chránit proti vnějším vlivům.

1.5.1 Přeprava radioaktivního materiálu

Do této kategorie se řadí jak přeprava paliva do jaderných elektráren tak vyhořelého paliva do meziskladů vyhořelého paliva.

Obrázek 2: Speciální nádoba pro převoz obohaceného uranu.

Při přepravě radioaktivního materiálu se vzhledem k objemu celkového přepravovaného nákladu využívá zejména železniční přeprava. Při této přepravě se velice dbá na princip utajení přepravy. Využívány jsou především méně frekventované železniční cesty a dopravní uzly.

Bezpečnost přepravy stojí, dle Ústavu pro jaderný výzkum [8], na třech pilířích:

- na konstrukci přepravních kontejnerů, které musí prokázat odolnost vůči pádu, ohni, ponoření do vody a stínění vůči záření. Každý kontejner musí mít certifikát od jaderného dozoru (u nás SÚJB). Požadavky na odolnost kontejnerů závisí na aktivitě a typu přepravované radioaktivní látky/jaderného materiálu, jejich fyzikální a chemické formě, typu přepravy a dalších hlediscích. Pro určité, závažnější (z hlediska typu a aktivity) přepravy je nutné povolení SÚJB

- druhým pilířem je realizace přepravy, která probíhá podle mezinárodních pravidel (např. ARD po silnici); v případě jaderného paliva má tato přeprava speciální režim ochrany a je v zájmu bezpečnosti přepravy ze zákona utajena
- třetím pilířem je připravený havarijný řád, který stanovuje činnost různých složek v případě havarijní situace.

1.6 Technické prostředky bezpečnostních služeb

1.6.1 Pracovní a ochranné prostředky jednotlivců

Vybavenost členů přepravní skupiny může být rozdílná a je ovlivněna především konkrétními podmínkami přepravy.

O vybavenosti členů přepravní skupiny rozhodují tyto faktory:

- geografické místo. Za podstatné je třeba považovat možnost většího počtu osob v místě nakládky, vykládky nebo trasy převozu. Ale i podmínky konkrétního místa, určeného k nakládce nebo vykládce. Je třeba vzít v úvahu i možné zhoršené vlivy počasí,
- sociologické podmínky v místě. Chudoba, případně dostupnost zbraní v místě přepravy, četnost barů a jiných podniků, které mohou zvýšit nebezpečnost prostředí pro převoz.

Členové přepravní skupiny zpravidla disponují následujícími pomůckami a vybavením:

- pracovní stejnokroj, je přirozeně pro všechny členy převozní skupiny stejný. Vhodný je vojenský střih tmavé barvy, vyrobený z odolných materiálů a označený názvem bezpečnostní služby.
- služební pistole ráže obvykle 9 mm Luger + 2 ks náhradních zásobníků. Všichni členové přepravní čety musí mít bezpodmínečně stejnou značku a typ služební zbraně, aby tuto nejen uměli dokonale ovládat, ale aby i jednotlivé díly zbraní byly kompatibilní mezi sebou. Nedoporučuje se užívání revolverů, zejména pro malou kapacitu nábojů ve zbraní, pro objemnější tvar, který znesnadňuje jejich nošení a pro pomalejší nabíjení. Služební pistoli lze nosit jak v opaskovém nebo stehenním

pouzdře tak v kapse neprůstřelné vesty. Zásobníky se rozmísťují na oděvu tak, aby při zběžném pohledu nebylo možno určit, kolik náhradních zásobníků strážný má. Přesto, že je na vlastníkovu zbraně zda bude nosit zbraň s nábojem v komoře, tento způsob nemohu doporučit. V takovém případě je zbraň náchylnější k náhodnému výstřelu. Je zdokumentován i případ, kdy se útočník zbraně zmocnil a stiskl spoušť. Zatím co stisknout spoušť zvládne i laik, nabití a příp. odjištění zbraně je již úkol netriviální.

- malá osobní zbraň je určena jako jedna z posledních možností záchrany života při možném odzbrojení strážného. Nosí se nejčastěji skryta pod neprůstřelnou vestou a výběr jejího typu je ponechán každému na vlastní úvaze.
- Brokovnici – jedna pro celou posádku je vhodnou doplňkovou zbraní čtyři. Volí se obvykle brokovnice s největší běžnou ráží .12 s brokovým střelivem o velikosti broku 7,62 mm, s minimální kapacitou tubusu 5 nábojů (např. BENELLI M3, která má 8 ks, nebo REMINGTON s pěti kusy střeliva). Náhradní náboje mají být nejméně v počtu kompletního přebití zbraně. Není vhodné nosit náboj v komoře brokovnice a to především z bezpečnostních důvodů, kdy může, především pak v pancéřovém voze, dojít k nechtěnému výstřelu při manipulaci se zbraní. Je přirozené, že při možné delší přestřelce dojdou jako první náboje do této zbraně, takže je nutné mít náhradní při ruce. Brokovnice vybavené zásobníkem jsou pro svou rozměrnost (špatně se jimi manipuluje ve střílnách pancéřového vozu) a náchylnost k vypadnutí zásobníku nevhodné. Zbraň má přidělenou strážný.
- Neprůstřelnou vestu jako nezbytný doplněk, který je schopen odolat běžnému střelivu 9 mm Luger. Je zcela zbytečné pořizovat pro běžné transporty nákladné vesty odolávající střelbě z automatických zbraní, neboť při útoku s nimi zranění přes vestu je většinou takové, že strážného stejně vyřadí z další akce. Ve směrnici pro službu má být stanoveno, kdy musí mít příslušníci čtyři neprůstřelnou vestu na sobě (zda i během transportní jízdy, nebo pouze při opuštění vozidla). Pro řidiče vozidla jsou vhodnější vesty lehčí a nanejvýš pohodlné. Vesta by měla mít na přední straně více kapes.
- Obuv – je nejlépe volit mezi různými typy „kanad“ nebo kotníkovou sportovní obuví. Její výběr ovlivňují především takové faktory, jakými jsou např. možnost

dobrého a bezpečného běhu v přírodním terénu, překonávání různých překážek a zdravotně-bezpečnostní hlediska při jejich nošení. Naprosto nevhodné jsou proto mokasíny nebo polobotky, zvláště s hladkou (klouzavou) koženou podešví.

- Rukavice – z měkké kůže by měl používat každý strážný. Brání kůži, jak při manipulaci s nákladem, tak při výstřelu v rychlosti špatně uchopenou zbraní, nebo při boji, kdy lze předpokládat, že prostor bude poset střepy a jiným tříštivým materiálem. Při použití rukavic však strážný musí dokonale zvládat i střelbu a přebíjení zbraně.
- Plynovou masku, na kterou se často zapomíná, ta však může v nejedné situaci odvrátit porážku přepravní čety. Použití chemických prostředků mohou patřit mezi způsoby, jak posádku vozu zneškodnit bez toho, aby byli pachatelé obviněni z vraždy. Plynové masky bývají umístěny v bedně uvnitř pancéřového vozu s již nasazenými filtry (ponechána pouze zálepka filtru) a připravené k co nejrychlejšímu použití. Bedna je prachuvzdorná, takže se nemusejí vkládat do obalů. Posádka čas od času procvičuje jejich nasazování, popř. střelbu v nich.
- Pouta jsou sice potřebnou pomůckou, ale v tomto případě by je příslušníci posádky neměli mít na vlastním opasku. Mohou být dvousečnou zbraní, takže mohou jimi být spoutáni sami přepravovatelé. Je vhodnější mít pouta uložena ve vozidle a použít je, ať v případě likvidace útočnicka. Každý by pak měl mít klíček od pout uschován u sebe na přístupném místě. Místo ocelových pout lze jako náhražku použít např. elektrikařské pásky, které jsou velmi pevné a splní svůj účel.
- Kasr (obrný plynový sprej) se umísťuje na oděv do koženého pouzdra, které lze snadno odtrhnout (patentky, samolepící látkové zipy). Nevhodně nošený kasr, například v kapse bez zpevňujícího pouzdra, se stává nebezpečným pro posádku, neboť při náhlém nárazu nebo upadnutí strážného, je ohrožena celá posádka, při prasknutí obalu kasru může dojít k zamoření okolí plynem. K tomu je třeba připomenout, že nejpoužívanější náplní obranných sprejů je CS plyn (Chlorbenzylidenmalonitril) a plyn CN (Chloroacetophenon). Jsou to klasické chemikálie s dráždivým účinkem, většinou vyvolávající slzení. Osoby se sníženou citlivostí k bolesti nebo pod vlivem alkoholu a drog, mohou dobře účinkům náplně CS a CN odolávat. Naopak proti třetímu základnímu plynu v řadě, kterým je plyn

OC (Oleoresin Capsicum), nelze získat imunitu. Způsobuje téměř okamžitě opuchnutí očí a dýchacích cest, následně pak pálení očí, hrdla a zasažené kůže. Při vdechnutí aktivní látky dochází k zanícení dýchacích cest, omezí se dýchání a nedobrovolně se zavírají oči. Dostaví se silný kašel, nedostatek sil a snížená možnost koordinace pohybů. Je proto nutné vědět, jaký plyn, nebo jaké poměry různých směsí těchto tří plynů, užívaný sprej obsahuje.

- Doplnkové vybavení vozidla obsahuje dobře zásobenou lékárničku (rozhodně nad rámec běžné povinné výbavy vozidla), náradí na opravu základních závad automobilu, náhradní pneumatiky, sněhové hasící přístroje v počtu 2 ks, kontrastní látku ve spreji nebo křidu.
- Mobilní telefon je vhodným doplňkem pro spojení se základnou. Měli by v něm být uložena všechna důležitá telefonní čísla, tzn. Na dispečink, Policii ČR, dalším členům převozní skupiny a případně veliteli doprovodného vozidla. Více čísel v paměti nemohu doporučit, protože to by vedlo spíše k dezorientaci. Uvedená čísla musí být řádně aktualizována.

Další technické prostředky, jejichž nasazení je diskutabilní:

- Krycí kukly. Používání krycích kukel se nedoporučuje, neboť v případě střetu, by mohlo dojít k záměně některého z členů skupiny se zločinci a tak v následné přestřelce i mezi četou a ochranou objektu či Policií ČR,
- Přilba. Ta je nejvíce diskutovaným vybavením čety. Její nošení má řadu příznivců i odpůrců. Příznivci argumentují tím, že přilba ochrání strážného před úderem útočníka do hlavy, nebo z větší části eliminuje útok plynovým sprejem. Praxe však ukazuje, že dobrý strážný a sehraná posádka vozu nemůže dopustit, aby se podezřelá osoba přiblížila ke strážnému na takovou vzdálenost, aby mohla použít jmenovaného útoku. Lze tedy usoudit, že zápory nošení přilby, jakými jsou její hmotnost, omezení výhledu a snížení přijímat zvukové vjemy, se nadřazují argumentům k jejímu používání. Bude tedy prospěšnější nahradit ji čepicemi se štítkem a v případě slunného počasí použitím černých brýlí.
- Doplnkové štítky s informacemi. Někteří členové bezpečnostních sborů a to včetně členů převozních skupin SBS doplňují svůj oděv štítky se svojí krevní skupinou.

Toto označení není nikterak na závadu, ale postrádá i smysluplný důvod. Každá osádka rychlé záchranné služby, vždy aplikuje univerzální nitrožilní roztoky (fyziologický roztok, plasma), a nebo musí provést rychlý krevní test. V tomto smyslu je smysluplnější vytvoření štítku s informacemi o svém zdravotním stavu, alergiích, užívaných lécích, případně kontaktními údaji rodinných příslušníků a tuto vložit do vhodného pouzdra nebo kapsy na oděvu.

1.6.2 Dopravní prostředky

Soukromé bezpečnostní služby užívají dopravní prostředky dle účelu jejich nasazení. K přepravě osob užívají zejména osobní vozidla upravená pro služební potřebu přidáním komunikačního zařízení, polohovým monitorovacím zařízením, případně přístupovým zařízením (ochrana proti nepovolenému užívání).

Obrázek 3: Osobní vozidlo k přepravě hlídky.

K převážení cenností se pak užívají obrněná vozidla dodávkového typu s obdobným vybavením. Druh vozidla často ovlivňuje ekonomická situace SBS.

Obrázek 4: Vozidlo pro přepravu peněz a cenností

1.7 Spolupráce PČR a SBS při obchůzkové činnosti a předávání informací

Spolupráce soukromých bezpečnostních služeb, vzhledem k jejich povaze činnosti, s Policií ČR a Obecní policií, je nevyhnutelná. Informovanost o právech a povinnostech těchto složek je důležitá jednak pro zaměstnance SBS, ale také pro jejich bezpečnostní manažery. [9]

1.7.1 Specifikace činnosti Policie ČR

Podmínky výkonu činnosti, postupy a kompetence Policie ČR upravuje především zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Zákon stanovuje v §2:

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

Policie má ze zákona mnoho možností způsobů řešení různých situací. Pomáhají jí v tom především ustanovení §26 z.č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky které uvádí případy kdy lze osobu omezit na osobní svobodě a tedy dle tohoto ustanovení zajistit osobu která:

- a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek,
- b) v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,
- c) má být předvedena podle jiného právního předpisu⁶⁾,

- d) utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence,
- e) při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk,
- f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,
- g) není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci, nebo
- h) je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci.

V praxi nejčastěji užívané odstavce a) a f) jsou základním nástrojem omezení osoby Policií ČR. Při spáchání konkrétního trestného činu v případě, kdy jsou splněny podmínky vazby, zakročující policista může přikročit k užití §76, odstavec 1, z.č. 141/1961 Sb. a osobu zadržet.

Obrázek 5: Využití oprávnění zajištění dle §26 v praxi.

Je nutné připomenout, že vhodnost uplatnění jakéhokoliv zákonného ustanovení Policií určuje zakročující policista dle mnoha faktorů, mezi něž patří zejména osobní a místní znalost policisty, nařízení interních aktů řízení a zkušenosti policejní praxe. Zkušeností policejní praxe není v tomto případě myšlena kompetentnost policisty celkově, ale zkušenosti z minulých obdobných zákroků a úkonů. Policista se musí pohybovat v mezích stanovených zákonem a jinými předpisy a svůj postup musí v případě stížnosti obhájit před kontrolními orgány Policie případně Generální inspekce bezpečnostních sborů.

Zákon o Policii ČR také Policii pověřuje spoluprací s jinými osobami, tj. v §14:

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

A od těchto osob umožňuje požadovat spolupráci dle ustanovení §18:

Policista je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od orgánů a osob uvedených v § 14 věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.

1.7.2 Hlavní zaměření SBS

Činnost soukromých bezpečnostních služeb směřuje především tam, kde má policie ze zákona povinnost zasahovat až podpůrně. Lze říci, že SBS poskytují určitý bezpečnostní nadstandard nad rámec služeb poskytovaných státní či obecní policií nad rámec zákonné povinnosti. Přestože zaměstnanec SBS při výkonu své činnosti často plní obdobné činnosti jako Policie ČR, nemá zatím žádnou oporu v právním řádu České republiky.

Soukromé bezpečnostní služby působí především v těchto oblastech:

- Ochrana majetku a osob,
- Poskytování technického zabezpečení,
- Pátrání po osobách a věcech,
- Zajišťování důkazních prostředků v řízeních před soudem nebo správním orgánem,

- Získávání informací o osobním stavu osob, jednání fyzických či právnických osob nebo o jejich majetkových poměrech,
- Šetření v souvislosti s vymáháním pohledávek,
- Předcházení a vyhledávání jednání ohrožujícího obchodní tajemství.

Pracovníci SBS užívají ve své praxi ustanovení zákona o trestním řízení soudním, z.č. 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů a Trestní zákoník z.č. 40/2009 Sb. a to zejména §76, odstavec 2, který stanoví:

Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

Pro využití tohoto oprávnění postačuje, když se pracovník bezpečnostní agentury domnívá, že může jít o jednání, které naplňuje znaky některého trestného činu. Přesná kvalifikace není nutná, ale je vhodné, aby pracovník kvalifikace pro něho podstatných trestných činů znal.

Dalším ustanovením podstatným pro výkon služby v SBS je §28 z.č.40/2009 Sb. Trestního zákoníku a tím je krajní nouze:

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

Podstatou tohoto ustanovení je oprávnění porušit něčí práva za účelem odvrácení nebezpečí. Nebezpečím v tomto smyslu jsou nebezpečí přírodního charakteru a události člověkem vyvolané, které se vymkly kontrole.

Nutná obrana stanovená v §29 z.č.40/2009 Sb. Trestního zákoníku:

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

Mařuga ve své Diplomové práci [10] zdůrazňuje, že důležité měřítko pro posouzení oprávněnosti nutné obrany spočívá ve zhodnocení případné míry nepřiměřenosti útoku, kdy každý zakročující pracovník bezpečnostní agentury by měl mít na mysli tu skutečnost, že jeho jednání „nesmí“ být zcela zjevně nepřiměřené způsobu útoku. To znamená, že pracovník není vázán tím, aby se bránil prostředky stejné intenzity, jakými je prováděn útok, přičemž mu zákon dokonce umožňuje, aby jeho obrana byla do určitého stupně útoku nepřiměřená, rozhodně neplatí žádná zásada rovnosti zbraní (nůž proti noži, obušek proti obušku). Jednoduše řečeno, obrana proti útoku nesmí být podle obecných hledisek na první pohled nepřiměřená, není taktéž přípustná proti útoku, který již skončil. Dále se musíme vyhnout takové obraně, kterou lze považovat za oplácení.

1.7.3 Možnosti spolupráce

Spolupráce pracovníků SBS a policistů spočívá především ve smysluplném plnění úkolů, které pracovníkům i policistům náleží. Ze strany pracovníků SBS jde o několik základních předpokladů, bez kterých lze smysluplnou ostrahu osob či majetku vykonávat jen těžce.

Základní vlastnosti pracovníků SBS:

- ❖ Znat rozsah hlídaných hodnot, vymezení prostorové a kompetentní,
- ❖ Znat rozsah svých pravomocí, ať už možností dle platných právních předpisů, tak znát požadavky zadavatele střežení a oprávnění jím delegovaných,
- ❖ Mít základní znalost okolního prostředí, možnosti předpokládaného narušení střežení, okolní firmy, jejich pracovní doba, jejich systém zabezpečení, osobní znalost okolních pracovníků jiných SBS a možnost komunikace s nimi v případě mimořádných událostí, možnosti spolupráce se státní či obecní policií, osobní znalost,
- ❖ Znat důležité kontakty, na provozovatele/majitele hlídaných hodnot, na vedení SBS či své nadřízené,
- ❖ Umět výše uvedené vědomosti a znalosti použít smysluplně v praxi,
- ❖ Motivace, bez ní postrádají ostatní cílené vlastnosti smysl.

Jmenované vlastnosti jsou dle mého přesvědčení stěžejní. Tyto vlastnosti by mělo vedení SBS u svých pracovníků rozvíjet.

Základní vlastnosti policistů:

- Osobní a místní znalost, znalost prostředí, hlavních rizikových faktorů v místě, osobní kontakt s pracovníky SBS,
- Motivace, moci a chtít jsou někdy diametrálně rozdílné možnosti řešení situace

Policisté, zejména státní Policie jsou školeni a připravováni na mnoho situací a ve většině případů právě tato složka plní úkoly na ní kladené bez problémů. Policisté, zejména ve velkých městech, se s mimořádnými situacemi různých druhů a závažností setkávají denně.

1.7.4 Spolupráce Policie ČR a SBS

Spolupráci Policie ČR a SBS lze nalézt zejména v jednorázových, či opakovaných ale časově a místně ohraničených událostech, zejména:

- Sportovních událostech;
- Kulturních událostech;
- Oslavách.

Při zabezpečování bezpečnosti zmíněných událostí se zájmy Policie ČR, SBS, ale třeba i Městské či Obecní policie překrývají. Proto je spolupráce těchto složek nevyhnutelnou součástí zabezpečení události z důvodu optimalizace zajištění bezpečnosti samé, ale i z důvodu šetření silami a prostředky, tedy i finančními prostředky.

Legislativa stanovuje povinnost pořadatele, zajistit bezpečnost uvnitř prostoru pro platící zákazníky. V případě, kdy není narušen veřejný pořádek ve větším rozsahu Policie ČR zajišťuje veřejný pořádek vně objektu a její přítomnost uvnitř areálu je založena čistě na jejím rozhodnutí. Tím není myšleno to, že by Policie ČR rozhodovala svévolně, ale to že přítomnost policistů je omezena např. na pracovníky kriminální policie v civilním oděvu pro monitoring situace nebo přítomnost policistů, kteří řeší protiprávní jednání, jehož řešení není v kompetenci pracovníků SBS. V tomto případě uniformované složky Policie ČR pracují na zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku v okolí události. Tedy na řízení dopravní situace, předcházení vandalismu apod.

V případě, kdy je veřejný pořádek při události narušen do té míry, kdy je zapotřebí zákroku Policie ČR pod jednotným velením, pořadatelé osloví velícího důstojníka Policie s žádostí o pomoc. V tomto případě Policie ČR vyhodnotí situaci a určí způsob zákroku s tím, že jejich pokynů skrze velící strukturu uposlechnou i jednotliví pracovníci SBS. Policie ČR

samozřejmě celou situaci vyhodnocuje i bez případné spolupráce s SBS. Policie ČR je autonomní orgán, který informace získává, vyhodnocuje a následně koná, ať už s ním někdo spolupracuje či nikoliv. V případě, kdy pořadatelská služba SBS nečinila dostatečná opatření k zajištění bezpečnosti osob, či majetku, popřípadě se vyskytly nenadálé okolnosti, díky kterým SBS situaci nezvládá a musí proto zasáhnout Policie ČR jsou vypočítány skutečné náklady na zákrok ze strany Policie ČR a ty jsou předány pořadatelům k zaplacení. Toto je účinná motivace pořadatelů k zajištění maximální snahy o minimalizaci nebezpečí.

2 SYSTÉM PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ

Informace

Latinské informatio znamená původně vtištění formy či tvaru, utváření. Slovo se však metaforicky používalo pro „utváření mysli“ – učení a vzdělávání – a odtud dalším významovým posunem mohlo znamenat i sdělení, zprávu. Odtud pochází slovo informátor, doložené od 16. století. Zkrácený tvar info vznikl až ve 20. století v angličtině. Vědecký zájem o informaci začíná také až ve 20. století v souvislosti s elektronickou komunikací a počítači a na druhé straně se studiem obecného uspořádání, struktur a kódů.

Přenos informace

Předání informace znamená sdělit informaci jinému subjektu. Může se jednat o jakoukoliv informaci a předání se může provést různou formou. Ačkoliv si to ne všichni uvědomují, i běžný rozhovor mezi dvěma lidmi je druhem předávání informací. Dále se budu zabývat přenosem informací a tedy předáváním informací na vzdálenost, kde prosté předání nelze uplatnit.

Základním modelem pro přenos informace je soustava vysílač (kodér) – kanál – přijímač (dekodér). Roku 1948 publikoval Claude Shannon, který pracoval pro Bellovy laboratoře, průkopnickou publikaci A Mathematical Theory of Communication [11], v níž se soustřeďuje na přenos zpráv, kódovaných v nějaké abecedě o konečném nebo spočetném množství znaků.

Pro potřeby předávání informací v bezpečnostním průmyslu – tedy jak soukromými bezpečnostními službami tak například i Policií České republiky – rozdělíme druh přenášené informace na informaci analogovou (tedy hlas, signál analogového kamerového systému) a informaci digitální (jakoukoliv definovanou hodnotu, ať už text nebo stavovou informaci, popřípadě obrázek nebo záznam digitálního kamerového signálu). V této souvislosti nutno podotknout, že trendem v přenosu informací je digitalizace přenosu, což souvisí s průmyslovým pokrokem, kdy se zvyšují propustnosti jednotlivých kanálů, přenosové kanály se zabezpečují proti odposlechu a jinému neoprávněnému přístupu. Tyto úpravy jsou možné pouze v režimu digitálního přenosu. Vzhledem k tomu, že jakýkoliv analogový signál lze přenést na digitální, následující text rozebere způsob přenosu digitálního nebo digitalizovaného signálu.

Základními přenosovými kanály jsou:

- Radiový přenos;
- Drátový přenos.

Rádiové vlny (též rádiové záření) je část spektra elektromagnetického záření s vlnovými délkami od 1 milimetru až po tisíce kilometrů. Vzniká mimo jiné v obvodu střídavého proudu, k němuž je připojena anténa. Rychlost šíření rádiových vln je v prostoru přibližně rovna rychlosti světla ve vakuu.

Rádiové vlny se dále dělí na:

- **Extrémně dlouhé vlny** (EDV), anglicky Extremely low frequency (ELF), o frekvencích 300 Hz až 3 kHz;
- **Velmi dlouhé vlny** (VDV), anglicky Very low frequency (VLF), o frekvencích 3 až 30 kHz. Námořní a letecká navigace, meteorologické služby;
- **Dlouhé vlny** (DV), anglicky Low frequency (LF). mají frekvence 30 až 300 kHz. Použití pro rozhlasové dlouhé vlny, radiokomunikace, meteorologické služby;
- **Střední vlny** (SV), anglicky Medium Wave (MW) nebo Medium frequency (MF), někdy také nesprávně AM (z anglického Amplitude Modulation), která nepopisuje vlnovou délku, ale vztahuje se ke způsobu modulace signálu používaného při přenosu rozhlasového vysílání. SV mají frekvence 0,3 – 3 MHz a běžně se používají k přenosu rozhlasového vysílání (SV), radionavigaci a komunikaci na malé a střední vzdálenosti;
- **Krátké vlny** (KV), anglicky High Frequency (HF) nebo také Short Wave (SW) jsou kmity o frekvencích 3 – 30 MHz. Radiokomunikace na střední a velké vzdálenosti, rozhlasové krátké vlny, amatérská pásma;
- **Velmi krátké vlny** (VKV), anglicky Very High Frequency (VHF) nebo také nesprávně (viz SV) Frequency Modulation (FM) jsou kmity o frekvencích 30 – 300 MHz. Na těchto vlnách se vysílá frekvenčně modulované rozhlasové vysílání a některé televizní kanály (I., II. a III. tel. pásmo);
- **Ultra krátké vlny** (UKV), anglicky Ultra High Frequency (UHF), o frekvencích 0,3 – 3 GHz. Vysílají se na nich další televizní kanály (IV. a V. pásmo) a digitální televize. Pracují zde i další radiokomunikační služby (mob.telefony, Wi-Fi), GPS;
- **Super krátké vlny** (SKV), anglicky super high frequency (SHF). Frekvence 3 až 30 GHz. Radiolokace, radioreléové spoje, telekomunikace, satelitní spojení;

- **Extrémně krátké vlny (EKV)**, anglicky extremely high frequency (EHF). Frekvence 30 až 300 GHz. Přistávací a říční radiolokátory, letecké výškoměry, radary.

Drátové přenosy jsou realizovány pomocí přímých propojení vodiči. Tato propojení mohou být realizována triviálně a to prostým spojením dvou komunikujících zařízení nebo prostřednictvím dalších propojovacích zařízení a to zejména v případě, kdy vzdálenost triviální propojení neumožňuje z fyzikálních důvodů. Mezi drátová připojení patří i velmi složité sítě vytvořené přepínači, směrovači a dalšími zařízeními.

V praxi se mohou i tyto dva způsoby propojení s úspěchem kombinovat.

Přenosové kanály pro přenos informací mohou být následující:

- GSM – hovor;
- GSM – datové pakety;
- WiFi;
- Jiný radiový přenos;
- Internet;
- Intranet;
- Přímé připojení kabelem.

GSM – hovor

Dnes již samozřejmý způsob spojení dvou osob. Zároveň ale také nejjednodušší a nejrychlejší předání informace mezi dvěma osobami. Do této skupiny přenosu informací patří ale třeba i faxování.

GSM – datové pakety

Dnes hojně využívaný způsob přístupu mobilních telefonů k internetu, dále také připojení jiných zařízení k internetu. Lze kombinovat s připojením pomocí VPN.

Wi-Fi

Wi-Fi je označení pro několik standardů IEEE 802.11 popisujících bezdrátovou komunikaci v počítačových sítích (též Wireless LAN, WLAN). Samotný název WiFi vytvořilo Wireless Ethernet Compatibility Alliance. Tato technologie využívá tak zvaného „bezlicenčního frekvenčního pásma“, proto je ideální pro budování levné, ale výkonné sítě bez nutnosti pokládky kabelů.

O Wi-Fi sítích, jejich zabezpečení, způsobech útoků a dalších záležitostech by šlo napsat další vědeckou práci, pro účely této diplomové práce lze konstatovat, že pro tuto síť lze realizovat takové zabezpečení, které je prakticky nepřekonatelné.

Další možnosti radiových přenosů

Přesto, že bezdrátový přenos prostřednictvím sítě Wi-Fi je nejznámější, existují i způsoby přenosu informací dle jiných standardů a to jak v licenčních tak v „bezlicenčních pásmech“. Příkladem může být kódovaný přenos prostřednictvím sítě pegas, kterou využívají bezpečnostní sbory ČR. Přenos v této síti je využíván pro hlasovou komunikaci i přenos informací.

Internet

Internet je dalším dnes hojně využívaným datovým médiem. Internet lze využít k přenosům informací mezi jednotlivými přístupovými body. Přístupovým bodem internetu rozumíme fyzický prvek poskytovatele internetu. Poskytovatelé internetu jsou různé společnosti, které se specializují na zajištění připojení k internetu svým uživatelům, mohou to být mobilní operátoři, poskytovatelé kabelových televizí apod. Data posílaná internetem nemůžeme mít po celou dobu pod kontrolou, a proto je velmi vhodné upravit jejich podobu tak aby byla chráněna jak jejich integrita, autenticita tak i jejich nečitelnost. Toto lze zabezpečit použitím certifikátů, šifrováním, tedy např. pomocí VPN.

Intranet

Intranet je v informatice označení pro část počítačové sítě, která používá stejné technologie jako Internet (rodinu protokolů TCP/IP, přenosový protokol HTTP atp.). Na rozdíl od Internetu je však Intranet privátní, tj. jeho využívání je omezeno na malou skupinu uživatelů (například pracovníci firmy, školy).

Virtuální privátní síť (VPN)

Virtuální privátní síť (zkratka VPN, anglicky virtual private network) je v informatice prostředek k propojení několika počítačů prostřednictvím (veřejné) nedůvěryhodné počítačové sítě. Lze tak snadno dosáhnout stavu, kdy spojené počítače budou mezi sebou moci komunikovat, jako kdyby byly propojeny v rámci jediné uzavřené privátní (a tedy důvěryhodné) sítě. Při navazování spojení je totožnost obou stran ověřována pomocí digitálních certifikátů, dojde k autentizaci, veškerá komunikace je šifrována, a proto můžeme takové propojení považovat za bezpečné.

2.1 Návrh systému předávání informací

Protože se moje diplomová práce zabývá možnostmi spolupráce soukromých bezpečnostních služeb s Policií ČR, budu se zabývat možnostmi propojení těchto dvou subjektů.

Současný stav

Nutno poznamenat, že způsob předávání informací mezi soukromými bezpečnostními službami a Policií ČR je v současné době dostatečný a přizpůsobuje se zejména aktuálnímu vývoji bezpečnostní situace.

Při sportovních utkáních, shromážděních i pochodech policie vždy vyhodnocuje situaci s ohledem na rizikovost takového jednání. Rizikovost vyhodnocuje vedení organizační složky Policie ČR s ohledem na možné narušování veřejného pořádku při mimořádné události, ale i před a po skončení takového jednání. Je nutné si uvědomit, že Policie nedohlíží pouze na zápas, shromáždění nebo pochod jako takový, ale realizuje komplexní opatření k minimalizaci možných dopadů na okolí.

2.1.1 Předávání informací při sportovních utkáních

Specifikum sportovních utkání je právě to, že mají uzavřený prostor svého konání. Může jím být stadion, určité ulice města nebo areál. Sportovní utkání je charakteristické zejména snahou pořadatelů celou akci co nejlépe naplánovat a spolupráce s Policií ČR je pro organizátory přínosná a žádoucí. Předávání informací mezi pořadatelem a Policií ČR je ve většině případů realizováno zřízením jednotného řídicího střediska akce, kde má vyčleněný prostor velící důstojník Policie. Toto středisko se v případě konání sportovního utkání v budově je realizováno v zázemí této budovy. Současná právní úprava omezuje nasazení Policie ČR na okolí pořádání sportovního utkání a to především k zajištění veřejného pořádku a k monitorování situace. Nasazení Policie ČR k vyřešení narušeného veřejného pořádku uvnitř budovy není vyloučeno, ale takový zákrok bude finančně vyčíslen a bude dán k úhradě pořadatelem. To motivuje pořadatele k tomu, aby svými vlastními prostředky minimalizoval rizika z takového utkání plynoucí.

2.1.2 Předávání informací při shromážděních a pochodech

Specifikum demonstrací, pochodů a jiných druhů shromáždění je zejména to, že jsou tato setkání osob z velké míry nevypočitatelná. V případě zmíněných událostí existuje jakýsi ratifikační proces, který musí ohlašovatel podstoupit. Tento je zakotven v zákoně č.

84/1990 Sb., o právu shromážděvacím. Svolavatelem shromáždění může být každý dospělý občan, skupina osob nebo i právnická osoba sídlící na území České republiky. Svolavatel pak zajišťuje řádný a klidný průběh shromáždění prostřednictvím určených pořadatelů, a pokud by shromáždění bylo rušeno, může požádat o zásah policii. Úřad, u něž bylo shromáždění oznámeno, může vyslat svého zástupce, který bude průběh shromáždění monitorovat a pokud by došlo k událostem, které by odůvodňovaly jeho zákaz, může je na místě rozpustit, přičemž toto rozhodnutí případně provede policie. Účastníci shromáždění mají dbát pokynů svolavatele a po skončení akce se pokojně rozejít. Vzhledem k právu svolat shromáždění, které má každá dospělá osoba, se může stát, že tato osoba nebude důvěryhodná, nebo v kladném smyslu s Policií ČR spolupracující. Proto může být předávání informací v takové situaci problematické. Policie ČR při takovém shromáždění komunikuje i s místním obecním či městským úřadem a dalšími dotčenými subjekty. Nezřídka se stává, že na stejnou chvíli jsou svolána dvě shromáždění s odlišnými cíli. Takové zákroky je nutné řídit velmi komplexně a takřka pokaždé se bude některá ze stran cítit poškozená.

2.1.3 Předávání informací v jiných případech

Policie ČR je preventivní a represivní složkou státu a jako taková řeší situace, které lze typizovat. Často se ale také stává, že situace vyžaduje jistou část improvizace při řešení událostí. Některé situace vyžadují použití vrtulníku, jiných složek IZS, různé způsoby komunikace s různými subjekty, jako několik příkladů mohu uvést např. nutnost neprodlené lokalizace mobilního telefonu mobilním operátorem, využití možností specifickým pro konkrétní případy, např. možnost lokalizace mobilního telefonu majitelem prostřednictvím vlastního lokačního zařízení, lokalizace kradeného vozidla lokalizačním zařízením, hovor s dispečinkem rychlé záchranné služby.

2.2 Předávání informací uvnitř Policie ČR

2.2.1 Systém PEGAS

Policie ČR jako vnitřní komunikační kanál využívá systém PEGAS pracující v licencovaném radiovém pásmu. Z technického pohledu je systém PEGAS budován jako digitální převaděčová trunková radiová síť, pracující na kmitočtech kolem 360 MHz, nicméně jednotlivé stanice mohou mezi sebou za určitých okolností komunikovat i přímo - bez prostřednictví převaděče. Trunková převaděčová síť znamená, že komunikace se

odehrává prostřednictvím převaděčů, které volající a volané stanici přidělují jednu z frekvencí, které mají k dispozici, čímž mohou vytvořit uzavřenou hovorovou skupinu.

Obrázek 6: Příklady starších radiostanic v síti PEGAS

Obrázek 7: Modernizované terminály systému PEGAS

2.2.2 Datové přenosy v systému PEGAS

Přenos dat v systému pro uživatele představují přenos statusů, SMS, údajů o poloze vozidla, dotazů do databází, hlášení. Přenos dat se uskutečňuje z koncových terminálů a uživatelských datových terminálů (PC, PDA). Prostřednictvím infrastruktury PEGAS je zabezpečen celoplošný přenos, příslušnými SW aplikacemi pak adresace a směrování v rámci systému.

Obrázek 8: Terminál na datové přenosy

Automatická lokalizace vozidel - GPS v síti PEGAS

Automatická lokalizace vozidel je datová služba využívající přenosové prostředí PEGAS pro přenos údajů o pozici terminálu získaných z přijímačů GPS a distribuované na příslušná dispečerská pracoviště uživatelů.

2.2.3 Mobilní telefony

Typickým způsobem komunikace zejména „neuniformované“ části Policie ČR jsou přirozeně mobilní telefony. Telefony poskytuje zaměstnavatel a jejich použití zřejmě nemusím dále popisovat. Za zmínku stojí možnost použití mobilního telefonu jako radiostanice při aktivní službě Push to talk. Výhodou tohoto spojení je především možnost rychlého navázání hovoru i s několika přednastavenými telefonními čísly zároveň.

Mobilním telefonem je nezdědka realizováno spojení jednotlivých policistů v případě, kdy z jakéhokoliv důvodu nelze použít radiostanici. Policisté mají při sobě vlastní mobilní

telefony a například při poskytování první pomoci je nejvhodnější variantou navázání hovoru přímo s dispečinkem zdravotnické záchranné služby.

2.2.4 Závěr

Z hlediska praktického použití komunikačních technologií v současném stavu nenacházím zásadní nedostatky. Cesty ke zlepšení současné situace vidím v segmentu vzdělávání a dále v technické obměně zastaralých součástí systému.

3 MOŽNOSTI VYUŽITÍ KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ

3.1 Povinnosti dle zákonných norem

Základní rámec zásad k zajištění ochrany osobních údajů v oblasti kamerových systémů je dán zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů [12], stanovenými povinnostmi a současně příslušným stanoviskem Úřadu pro ochranu osobních údajů [13], tedy zejména:

- Povinnost stanovit účel zpracovávání osobních údajů pomocí kamerových systémů (nebo-li důvod provozování systému a pořizování záznamu).
- Povinnost registrace zpracovávání osobních údajů u Úřadu pro ochranu osobních údajů, ale i dalších systémů technické ochrany, které zaznamenávají, archivují anebo jinak zpracovávající osobní údaje.

to se nevztahuje na systémy:

- jejichž zřízení a provozování je umožněno na základě zvláštního zákona např. zákon o Policii ČR, zákon o obecní policii, zákon o ochraně utajovaných informací, zákon o prevenci závažných havárií atd.;
- které nejsou vybaveny zařízením pro archivaci dat nebo zařízeními pro jiné typy zpracování.
- Doba archivace dat u kamerového systému (uchovávání osobních údajů) musí být přiměřena stanovenému účelu zpracování. Pro potřeby registrace zpracování osobních údajů u Úřadu pro ochranu osobních údajů musí být tato doba řádně odůvodněná. Při nesplnění této podmínky nemusí Úřad pro ochranu osobních údajů registraci povolit, nebo tuto dobu v povolení sám upraví.
- Způsob ochrany osobních údajů u kamerových systémů musí být řádně zdokumentován, tak aby bylo možné při kontrole ověřit, zda jsou naplněny požadavky § 13 zákona. Formou zdokumentování ochrany osobních údajů je například „Bezpečnostní směrnice ochrany osobních údajů u kamerových systémů“. Tato směrnice bývá zpravidla vydávána formou interní normy organizace. Směrnice popisuje způsob zajištění ochrany osobních údajů včetně rizik jejich neoprávněné manipulace a podmínek přístupu k nim, vydávání záznamu apod. Nedostatečné ošetření (zdokumentování) ochrany osobních údajů ve směrnici nebo opomenutí některé ze souvisejících povinností může znamenat problém při kontrole Úřadem pro ochranu osobních údajů.

- Osoby, které mají přístup ke zpracovávaným osobním údajům musí být prokazatelně seznámeny s požadavky na ochranu osobních údajů u kamerových systémů a s následky porušení této povinnosti. Jednou z forem seznámení může být například proškolení ze zákona a Bezpečnostní směrnice ochrany osobních údajů.
- Osoby, které se pohybují v prostoru monitorovaném kamerovým systémem, musí být upozorněny na skutečnost, že je tento prostor monitorován. To je v praxi zpravidla řešeno formou výstražné tabulky, piktogramu se souvisejícím textem.
- V případě, že ke zpracování ochrany osobních údajů u kamerových systémů nebo jiném systému technické ochrany má přístup subjekt poskytující na základě smlouvy bezpečnostní služby (např. poskytovatel fyzické ostrahy) nebo servisních činností k zajištění provozu bezpečnostní technologie, musí být touto smlouvou řádně ošetřena povinnost zajistit podmínky ochrany osobních údajů.

Pokud není některá z výše uvedených povinností splněna, je nutné se problematikou ochrany osobních údajů vážně a intenzivně zabývat, protože v případě kontroly ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů pak budou shledány závady. Tyto mohou být spojeny nejen s uložením nápravných opatření, ale také se sankcí. Tou může být uložení pokuty až do výše 10.000.000,- Kč a případná trestně právní odpovědnost statutárního zástupce a dalších osob, které porušily povinnosti při ochrany osobních údajů.

3.2 Možnosti použití kamerových systémů

Kamerové systémy jsou jednou z forem ochrany majetku a osob. Umožňují kontrolu a monitorování oblasti střeženého prostoru a také zajišťují přenos těchto informací do stanoviště obsluhy, kde je pořízený záznam dále zpracováván. Kamerové systémy jsou také označovány zkratkou CCTV. Označení CCTV (Close Circuit TeleVision) v překladu znamená "uzavřený televizní okruh", jedná se o označení analogových kamerových systémů. V České republice se někdy používá označení CCTV pro kamerové systémy obecně.

3.2.1 Analogové kamerové systémy

Analogové systémy CCTV byly nejvíce používaným typem kamerových systémů. Hlavním důvodem je samozřejmě cena a také dostačující kvalita obrazu pro některé základní aplikace. Další velkou výhodou je velmi nízká poruchovost a jednoduchost celého systému.

Analogový systém se skládá z kamery, která je pomocí koaxiálního kabelu propojena se záznamovým zařízením, kde je analogový signál digitalizovaný a ukládaný na paměťové médium. Záznamové zařízení se označuje zkratkou DVR (Digital Video Recorder). Toto zařízení jde většinou připojit do sítě LAN a pomocí programu či webového prohlížeče k němu vzdáleně přistupovat.

Analogové kamery

Analogové kamery používají pro přenos podobnou technologii, jako se dříve používala u přenosu televizního obrazu. Díky této technologii jsou některé funkce a kvalitativní prvky omezené.

Analogové systémy mají většinou rozlišení do 0,4 MPix a používají snímací prvky typu CCD. Většinou se, ale udává informace v tzv. TV řádcích. Dnes se vyrábějí kamery od 420 do 700 řádků. Důležitou informací je zda tohoto řádkování dosahují v černobílém režimu či barevném.

Kabeláž a napájení kamer

Jak již bylo napsáno signál z kamery do záznamového zařízení je posílán po koaxiálním kabelu. Používá se 75 Ohmový typ. Napájení kamer je řešeno zvlášť, pomocí dvojlinky. Každá kamera může mít svůj zdroj, nebo se používá řešení pomocí jednoho zdroje pro všechny kamery. Pro toto řešení je vhodné použít kabeláž, která obsahuje v jednom svazku jak koaxiální kabel, tak napájecí linku.

Záznamové zařízení

Výrobci systémy DVR vyrábějí v určitých řadách, které jsou dány počtem připojených kamer. Existují systémy pro připojení 2, 4, 8 a 16, 24 kamer. Dle počtu kamer a také kvality a doby nahrávání je volena velikost uložště. V dnešní době jsou to většinou speciální harddisky určené pro kamerové systémy, které jsou přizpůsobeny k trvalému provozu.

Systém DVR má většinou výstupy na připojení monitoru, anebo přímo do sítě LAN. Pomocí monitoru můžeme nahlížet přímo na jednotlivé kamery nebo přehrávat záznam. Další variantou je sledování těchto informací přímo přes počítače, které se systémem DVR komunikují přes síť pomocí programu, nebo webové aplikace. Stejným způsobem může se systémem DVR komunikovat i s patřičně vybaveným mobilním telefonem.

Obrázek 9: Zařízení DVR

HD SDI (High-Definition Serial Digital Interface) je systém pracující s rozlišením Full HD (1920 x 1080) nebo HD (1280 x 720) ve formátu 16:9 při použití technologií analogových systémů - přenos přes koaxiální kabel. Díky přenosu na vysokých frekvencích (řádově GHz) je maximální vzdálenost kabelu ovlivněna útlumem, kvalitou kabelu, doporučuje se maximální vzdálenost mezi kamerou a DVR 100m. Tyto speciální kamery vyžadují také zařízení DVR, které tyto funkce podporuje.

HDCVI (High Definition Composite Video Interface) je nový systém pracující podobně jako HD SDI s Full HD rozlišením. Výhodou tohoto systému je obousměrná komunikace mezi kamerou a DVR, možnost používání PTZ kamer ovládaných jen přes instalovaný koaxiální kabel a hlavně možnost instalovat kamery na koaxiální kabel dlouhý až 500m.

3.2.2 IP kamerové systémy

Jedná se o novější a modernější variantu kamerového systému. Systém využívá jako přenosové médium mezi kamerami a záznamovým zařízením počítačovou síť a to zejména síť s protokolem IP. Každé zařízení má své síťové rozhraní, pomocí kterého komunikuje s ostatními prvky sítě.

Velkou výhodou je možnost použití stávající počítačové sítě, na které mohou fungovat i jiné služby (přenos dat, webový server, poštovní server). Nicméně se toto řešení nedoporučuje (hlavně u systémů s více kamerami). Důvodem je velký objem dat, jež každá kamera vysílá. Celý systém může být díky tomuto řešení velmi pomalý. Mnohem

elegantnější řešení je mít kamery zapojené ve vlastní kamerové síti a jen výstup ze záznamového zařízení mít připojený do počítačové sítě.

IP kamery

IP kamery používají pro komunikaci s ostatními prvky počítačovou síť, proto mohou být umístěné, téměř kdekoli v síti. Uživatel se k nim dokáže pomocí IP komunikace připojit. Kamery se vyrábějí s různými snímacími prvky, které dodávají rozlišení od velmi nízkého rozlišení CIF až po 8 MPix. Dnes jsou nejvíce rozšířené kamery s rozlišení 1,3 nebo 2 MPix. V IP kamerách se většinou používá snímací prvek typu CMOS, mají menší citlivost než kamery analogové, vyvažují to větším rozlišením.

Kabeláž a napájení kamer

Kabeláž je prováděna pomocí kabelů UTP, STP. Doporučeno je používat kabely STP v kategorii 6. Opět záleží na okolnostech použití. Většina IP kamer je dnes napájena přes ethernet, tzv. PoE (Power on Ethernet) - jedná se o technologii, kdy se po jednom kabelu přenáší data i napájení kamer. Jako zdroj slouží tzv. PoE injektory nebo PoE switche.

Záznamové zařízení

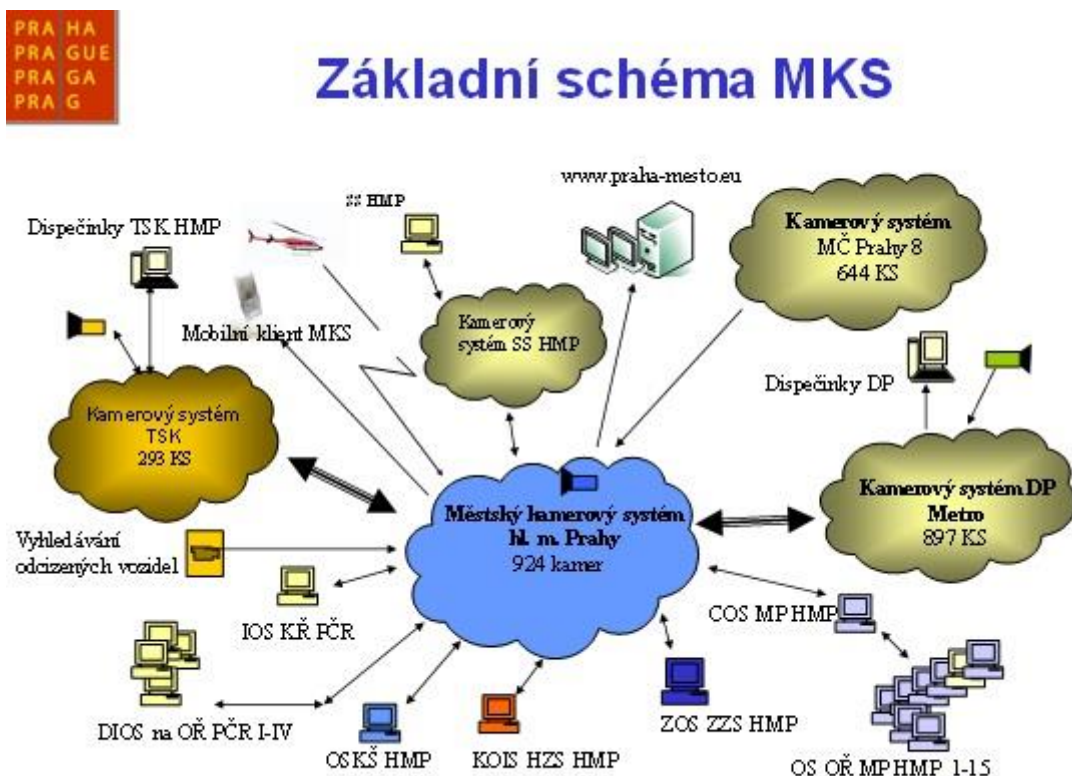
Principem je záznamové zařízení pro IP kamery velice podobné tomu analogovému. Tato zařízení jsou označována zkratkou NVR (Network Video Receiver).

Obrázek 10: Zařízení NVR

3.3 Kamerový systém hl. m. Prahy

Praha má mezi městy České republiky výjimečné postavení a to platí i pro městský kamerový systém. To je dáno především tím, že Praha je největší rozlohou i počtem obyvatel. Kamerový systém hlavního města je dosti rozsáhlý a jeho integrace je výjimečná. To je patrné i z následujícího schématu.

Obrázek 11: Schéma kamerového systému hl. m. Prahy

Subjekty připojené k městskému kamerovému systému hl. m. Prahy mají různá přístupová práva a jsou mezi nimi nastaveny priority. Většina kamer je pohyblivých a zoomovatelných. Přínos městského kamerového systému popisují internetové stránky hlavního města [14]:

Dopad existence Městského kamerového systému hlavního města Prahy na zajištění veřejného pořádku a snížení, resp. objasnění kriminality je pravidelně čtvrtletně hodnocen Policií ČR - Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy. Na základě tohoto hodnocení lze konstatovat, že:

- významný přínos MKS hlavního města Prahy je zejména v oblasti prevence kriminality; již pouhá instalace kamer se odráží ve snížení nápadu trestné činnosti ve sledovaných lokalitách;
- v oblasti represe umožňuje MKS hlavního města Prahy obsáhnout velké území a operativně informovat příslušné složky Policie České republiky a Městské policie hlavního města Prahy, které mohou bezprostředně reagovat.

Dále je MKS hlavního města Prahy využíván pro monitorování míst s výskytem drogových překupníků, a tak se s jeho přispěním daří distributory omamných a psychotropních látek vytlačovat z problémových míst.

Celkem bylo na území hlavního města Prahy k 22.lednu 2015 umístěno 924 kamerových stanovišť a 72 monitorovacích pracovišť MKS.

3.4 Domácí kamerový systém

Domácí monitorovací systém nemusí být ani nákladný, ani příliš složitý na instalaci. Se správnými produkty vyžaduje instalace jen několik komponentů a jen základní nástroje. Stejně důležité jako výběr zařízení je návrh celého systému. Jako první krok si musíme uvědomit, jaký účel od systému požadujeme. Poté určíme jednotlivé střežené prostory a umístění kamer. Jednotlivé kamery poté volíme s ohledem na požadované funkce, technologii přenosu a jejich umístění. U kamerového systému také určíme, jak jej budeme zaznamenávat, případně také vzdáleně ovládat. Poslední fází je pak vlastní nastavení záznamu a přenosu informací. Pro přenos obrazu IP kamer je vhodné použít vlastní intranetovou síť, protože streamování obrazu IP kamer zabírá netriviální šířku přenosového pásma.

4 PODMÍNKY PŘEVOZU FINANČNÍCH HOTOVOSTÍ

4.1 Obecné zásady

4.1.1 Utajení

Před vlastní přepravou je hlavním rizikovým faktorem únik informací. Proto je ochranu informací nutné zajistit důsledným dodržováním následujících pravidel:

- okruh zaměstnanců manipulujících s citlivými informacemi musí být přesně vymezen a toto vymezení je nutné respektovat,
- každé osobě, která informace o přepravě cenností pro svoji práci potřebuje, jsou sdělovány pouze ty informace, které skutečně potřebuje a ve specifikovaném rozsahu,
- způsob předávání informací musí být volen tak, aby nebylo možné informace odposlechnout, ať už normální cestou (třeba na chodbě) nebo speciálním zařízením (odposlechovým zařízením) v místnostech. Za tím účelem je vhodné pořádat instruktážní porady v místnostech s omezeným přístupem. Informace v elektronické podobě musí být sřeženy stejně dobře, ideálně lépe, jak informace v písemné podobě. Likvidace písemných dokumentů musí být realizována skartací.

V případě vyzrazení informace o přepravě musí být na toto vyzrazení adekvátně reagováno. Ve většině případů nelze postupovat jinak, než-li celou přepravu přepracovat.

4.1.2 Monitoring přepravy

Monitoring přepravy je dalším aspektem, který skokově zvyšuje bezpečnost jakékoliv přepravy. Dnes již běžně využívaná technologie GPS s sebou přináší přesnost lokalizace i 1m. Systémem GPS jsou dnes vybavována i běžná firemní vozidla, která neslouží k citlivým převozům a to především z důvodu úspor pohonných hmot a sledování zaměstnanců.

Obrázek 12: GPS lokátor

Přehled vybraných funkcí <http://www.lokatory.cz/prehled-vsech-funkci-systemu>:

- aktuální poloha. Zobrazení přesné aktuální polohy vozidla na mapě včetně uvedení adresy a informace, zda se vozidlo pohybuje, stojí na místě se zapnutým zapalováním nebo je v klidu
- real-time sledování. Zobrazení aktuální polohy a pohybu vozidla v mapových podkladech v reálném čase s intervalem aktualizace každých 30 sekund (ČR). Aktualizace dat v případě zahraničního provozu je 3 minuty,
- zobrazení jízdy v mapě. Grafické zobrazení projeté trasy ve zvolených mapových podkladech (mapa, satelitní zobrazení, hybridní zobrazení, terénní mapa, 3D zobrazení) s vyznačenými místy překročení maximální rychlosti a možností celou jízdu zpětně přehrát,
- stání na místě. Zaznamenání stání vozidla se zapnutým zapalováním ve výpisu elektronické knihy jízd a graficky při zobrazení jízdy na mapě,
- zobrazení více vozidel. Při online sledování v reálném čase lze na mapě zobrazit aktuální polohu několika vozidel najednou a sledovat jejich pohyb,
- identifikace RFID čip. Automatická identifikace řidičů pomocí čipů RFID. Řidiče lze k jízdě přiřadit také ručně v elektronické knize jízd,
- pohyb s vypnutým zapalováním. Upozornění, že se vozidlo dalo do pohybu bez zapnutého zapalování – vytvořeno na základě informace z pohybového čidla. Lze zaslat SMS zprávou nebo e-mailem. Jedná se například o případ, kdy je vozidlo naloženo a odvezeno.

Z nastíněných funkcí systému pro sledování polohy je zřejmé, že technologie sledování pohybu GPS je pro účely sledování citlivých zásilek dostatečná.

Způsoby vyřazení systému GPS z provozu

1. manuální odpojení jednotky. Rozbití jednotky, odpojení od zdroje, přerušení přívodu antény systému jsou spíše nepravděpodobné možnosti odpojení systému, neboť elektronické části systému včetně antény lze na vozidle maskovat. Umístění je díky rozměrům a nárokům možné takřka kamkoliv na vozidlo. Díky vlastní baterii je zařízení odolné i odpojení vozidlové baterie.
2. Další možností znemožnění provozu systému je zablokování komunikačního pásma pro přenos informací. V dnešní době tedy zejména GSM a jeho datové nadstavby. Toto lze provést rušícím zařízením, které je v dnešní době dostupné. Systém sledování pak zaznamená poslední zjištěnou polohu vozidla a z ní je nutné při mimořádné události vycházet.

4.1.3 Personální politika

Je v zájmu každé jednotlivé soukromé bezpečnostní služby zaměstnávat takové osoby, které nejen, že splňují obecné požadavky pro práci v bezpečnostní agentuře, ale mají v oboru bezpečnosti co nejlepší uplatnění jak po odborné, fyzické i rozumové stránce. Při nasazení těchto osob pro účely převozu peněz a jiných cenností to platí násobně.

4.2 Převoz v kompetenci Policie ČR

Služba převozu cenností složkami Policie ČR přísluší dle zákona pouze České národní bance. Tuto službu poskytuje 3. skupina speciálních činností oddělení Stálé pořádkové jednotky kraje hl. m. Prahy. Tato má sídlo v areále Policejní akademii České republiky v Praze. Zde bylo o problematice převozu cenin hovořeno s ppor. Pavel Bastl, který má v dané problematice nadstandartní znalosti. Při hlubším seznámení s problematikou převozu cenností Policií ČR vyl využít zpracovaný výukový materiál [15].

4.2.1 Převážené cennosti

Jak již bylo zmíněno, Policie ČR zabezpečuje převozy cenin pro ČNB v takovém rozsahu, o který ČNB požádá. Datum a čas je vždy určen ve spolupráci Policie a banky. ČNB

pro svoji činnost vyžaduje převozy mezi svými pobočkami, tj. v Brně, v Ostravě a jinde. Transporty pro ČNB mohou obsahovat:

- ❖ Bankovky různých hodnot i měn,
- ❖ Mince, zejména v měně Kč,
- ❖ Cenné papíry, akcie, dluhopisy, šeky,
- ❖ Cenné kovy, zlato, stříbro a jiné,
- ❖ Bankovky a mince určené k likvidaci.

Převážená hodnota transportu se může pohybovat od 0 Kč po miliardy Kč. Ano, hodnota transportu ČNB může být i nulová. Jsou případy, kdy transport jede prázdný. Je to v případě, kdy je náklad převážen jen jedním směrem nebo je transport prázdný z taktických důvodů.

Policie ČR realizuje bezpečné převozy cenností pro ČNB. Pokud ale jiný subjekt požádá Policii ČR o pomoc při převozu vysoko ceněné cennosti, Policie pomůže dle svého uvážení a svých možností se zabezpečením cennosti.

Utajení

Utajení obsahu převáženého nákladu je jednou ze základních forem ochrany převážených hodnot. Policisté doprovázející transport neví jaké hodnoty a v jakém množství převáží. Policie ČR doprovází vozidlo obrněné vozidlo převázející cennosti. Toto vozidlo je plně v režii ČNB a bankovní policie. Bankovní policie je složka zřízená a řízená bankou.

4.2.2 Složení kolony vozidel transportu

Transport je doprovázený neoznačenými civilními vozidly v rámci tzv. Low profile zabezpečení. Vlastní kolona transportu se skládá z:

- ❖ Speciální pancéřované vozidlo vhodné k prorážení,
- ❖ Doprovodné vozidlo s osádkou,
- ❖ Chráněné pancéřované vozidlo,
- ❖ Doprovodné vozidlo s osádkou,
- ❖ Osobní vozidlo s osádkou.

Složení kolony vozidel se může z praktických a taktických důvodů měnit, ale složení bývá podobné.

Speciální pancéřované vozidlo vhodné k prorážení

Prorážení vozidlem je reakce na situaci, kdy je nutné odstranit z trasy přepravy vozidlo, nebo jiný předmět bránící průjezdu. Technika pro prorážení je specifická činnost a řidiči tohoto vozidla mají zvláštní znalosti a absolvují školení. Vozidlo určené pro prorážení má speciální vlastnosti odpovídající účelu vozidla:

- ❖ Středně velké, těžké vozidlo,
- ❖ Pancéřované,
- ❖ Zpevněná čelní strana vozu,
- ❖ Absence airbagů,
- ❖ Pohon všech kol,
- ❖ Odolné pneumatiky s vysokou přilnavostí,
- ❖ Další nároky pro jízdu v koloně (rychlost, spolehlivost).

Prorážení se provádí rychlostí kolem 20 km/h nárazem do překážky a posunutím překážky do místa, kde nebrání průjezdu kolony.

4.2.3 High vs. Low profile

Tato u Policie používaná technika je fakticky rozdělením ochrany přepravy na dva odlišné styly přepravy chráněných hodnot. K přepravě cenností pro ČNB je využívána nejúčinnější verze této techniky, a sice kombinace obou těchto verzí.

High profile close protection

Hlavní znaky:

- Demonstrace síly,
- Udržování ochranné „bubliny“.

Výhody této verze jsou odrazení slabšího protivníka a velká palebná síla okamžitě k použití. Při použití High profile CP není Policie omezena při použití ochranných prostředků a výstroje.

Mezi nevýhody patří to, že se jedná o nákladnější způsob ochrany, zviditelnění cíle a větší agresivita vůči okolí.

Obrázek 13: Ukázka High profile v praxi

Low profile close protection

Hlavní znaky:

- Snaha o potlačení jakýchkoli znaků, které by mohli sloužit k rozpoznání ochrany.

Zřejmou výhodou Low profile CP je menší nasazení sil a prostředků a dále nesnadnost odhalení cíle.

Nevýhodou je zpravidla menší palebná síla, možné prodlevy v reakci na útok (větší rozestupy), omezení v použití ochranných prostředků. Nevýhodou je riziko vzniku tzv. blue-on-blue situace, tj. střetnutí dvou nezávislých kolon využívajících tuto metodu ochrany cíle.

Obrázek 14: Ukázka Low profile v praxi

4.3 Převoz v kompetenci soukromé bezpečnostní služby

Převoz finanční hotovosti a jiných cenností v České Republice zajišťuje více bezpečnostních agentur, za všechny jmenuji například:

- ❖ G4S Cash Solutions (CZ), a.s.,
- ❖ Special Service International spol. s r. o.,
- ❖ Argus s.r.o.,
- ❖ QUARANTA HOLDING s.r.o.,
- ❖ Mark2 Corporation Czech a.s..

Bezpečnostní agentury, takřka shodně uvádějí výhody převozů cenností bezpečnostní agenturou [16]:

- ❖ vyškolené a vycvičené pracovníky, plně kvalifikované pro činnosti přepravy zvláštního druhu,
- ❖ převoz zásilek speciálně balisticky chráněnými vozidly,
- ❖ pojištění do plné hodnoty převzatých zásilek,
- ❖ dodání bezpečnostních obalů pro balení zásilek s hotovostí.

Konkrétní podmínky převozu hotovosti jsou vždy kompromisem mezi možnostmi zabezpečení a cenou této služby. V podstatě platí, že agentura je schopna vyhovět

i specifickým přáním zákazníka. Pro ilustraci je možno uvést rozdělení zabezpečení dle počtu asistujících pracovníků při převozu firmy RASYGUARD, s.r.o. [17]:

<i>výše převážené částky</i>	<i>počet pracovníků</i>
<i>do 1 miliónu Kč</i>	<i>2</i>
<i>do 5 miliónu Kč</i>	<i>2</i>
<i>do 10 miliónu Kč</i>	<i>4</i>
<i>nad 10 miliónu Kč</i>	<i>4</i>

Služba převozu finanční hotovosti lze rozdělit do čtyř skupin dle nabízené služby:

- ❖ ozbrojený doprovod osoby převážející osoby,
- ❖ přeprava hotovostí a cenin (z bodu A do bodu B),
- ❖ přeprava hotovosti a její zpracování.

Přeprava hotovosti včetně zpracování je nejkomfortnějším způsobem externího zpracování finanční hotovosti. Celý průběh převozu ze strany zadavatele je velmi jednoduchý: finanční hotovost předá pracovníkům bezpečnostní služby, částka je agenturou převezena do střediska zpracování finanční hotovosti a spočítaná částka je připsána přímo na účet zadavatele.

4.3.1 Návrh jištění ze strany Policie ČR při převozu finančních hotovostí

Základní normou, která specifikuje rozsah činnosti Policie ČR je zákon, který ji zřizuje a sice z.č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky [18]. Tato úprava stanovuje v §2:

„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).“

Z citace pro Policii ČR přímo vyplývá povinnost chránit majetek. Tato povinnost není neomezená. Policie ČR reaguje na bezprostřední ohrožení zájmů chráněných zákonem, působí preventivně a represivně.

V principu existují tři možnosti jištění policie při převozu finanční hotovosti. Těmi jsou:

- Informovanost;
- Dohled;
- Doprovod.

Informovanost

Operační středisko Policie ČR je v kontaktu s dohledovým centrem bezpečnostní služby. Tato možnost předpokládá základní znalost zejména o trase převozu, řádové hodnotě převozu a časovém plánu. Tyto informace pomohou při případném narušení převozu. Operační středisko zareaguje rychleji a s ohledem na tento převoz může přizpůsobit výkon služby svých hlídek.

Dohled

Operační středisko Policie ČR je v kontaktu s dohledovým centrem bezpečnostní služby a navíc hlídka nebo hlídky asistují při určité fázi převozu. Možná asistence může spočívat v přítomnosti hlídky při nakládání, při průjezdu úsekem s vyšší mírou nebezpečí, nebo při statickém kontrolování průjezdu vozidla SBS.

Doprovod

Spočívá v asistenci při doprovodu vozidel bezpečnostní služby po celou dobu převozu. Je to případ nejvíce náročný na síly a prostředky Policie ČR. Proto musí být v dostatečném předstihu domluven. Bývá realizován při převozech velmi vysokých hodnot.

Policie se snaží dle svých možností zajistit maximální smysluplnou spolupráci s SBS, proto je alespoň informovanost velmi vhodným prvkem zajištění základní bezpečnosti převozů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MODELOVÝ PŘÍKLAD PŘEVOZU FINANČNÍ HOTOVOSTI

5.1 Převoz hotovosti SBS

Modelový příklad převozu finančních hotovostí bude realizován na vozidle bezpečnostní agentury. Příklad bude uvažován na svozu finanční hotovosti ze tří poboček supermarketu Penny Market a hotovost následně převezena do centra zpracování hotovosti, patřící bezpečnostní agentuře.

Síly a prostředky agentury

Agentura převáží hotovost v pancéřovaném voze, sledovaném pomocí systému GPS, informace jsou přenášeny pomocí datové nadstavby systému GSM. Osádka vozidla jsou řidič a dva pracovníci. Řidič vždy čeká u vozidla a v případně naložené hotovosti střeží hotovost ve vozidle. Dva pracovníci agentury vyzvedávají hotovost a ukládají ji do vozidla. Hotovost je přenášena v bezpečnostním kufru, který je připevněný k ruce pracovníka. Pro tuto přepravu není používána ochrana pomocí barvicích kapslí. Všichni tři pracovníci jsou vyzbrojeni pepřovým sprejem, krátkou střelnou zbraní. Ve vozidle je uložena brokovnice.

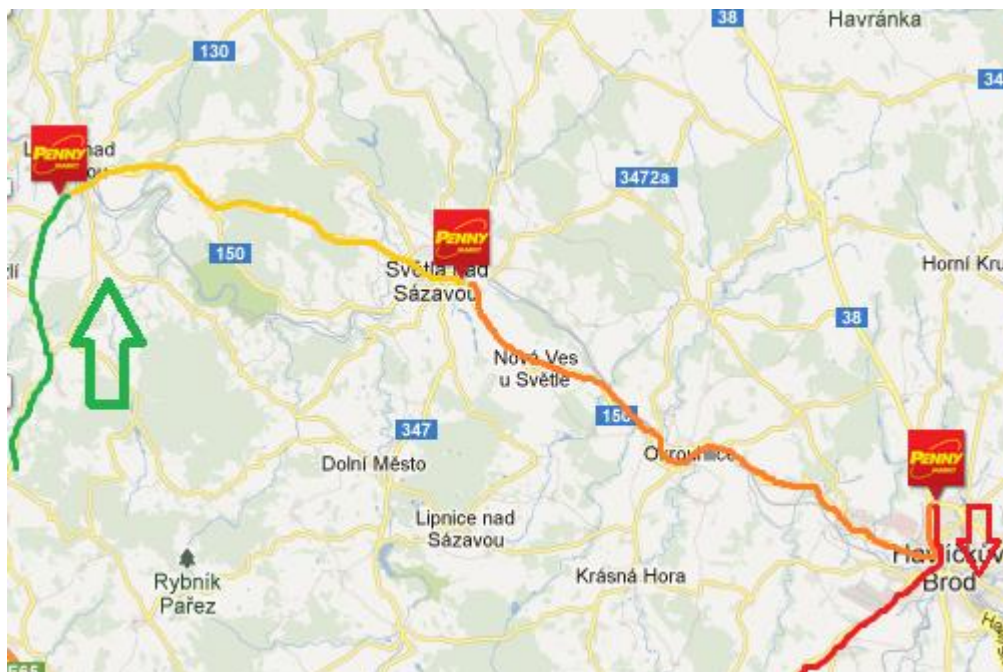
Obrázek 15: Typ vozidla určeného pro převozy

Obrázek 16: Použitý kufr

Průběh svozu hotovosti

Vozidlo je parkováno v hlídaném areálu bezpečnostní agentury. Před vyjetím vozidla je naplánována trasa svozu a další okolnosti přepravy podle aktuální situace, např. dle změn v dopravní situaci. Vzhledem k pravidelnosti a nárokům na přepravu se ale trasa takřka nemění. Svážení hotovosti je prováděno večer, po spočítání většiny tržby v obchodu. Trasa je provedena dle harmonogramu vyzvedávání hotovosti a následně je předána pracovníkům v areálu centra zpracování hotovosti agentury. Po dobu převozu a při případné nenadálé situaci je podávána zpráva dispečinku, který zabezpečuje případné potřeby převozu.

Obrázek 17: Mapa trasy svážené hotovosti

5.1.1 Modelový příklad A

Motivace útočníků jsou peníze. Jedná se o tři nezaměstnané muže ve věku 20-30 let. Jsou z Havlíčkova Brodu, tedy z místa odkud vozidlo bezpečnostní agentury odjíždí z místa poslední nakládky hotovosti. Muži o podrobnostech převozu hotovosti neví. Ví však, že pracovník agentury vždy v době od 19:30 hod. do 19:50 hod. vynáší z provozovny Penny Marketu kufr s pravděpodobnou hotovostí. A toho chce využít

Síly a prostředky útočníků

Tři muži, kamarádi, znají místního prostředí, bez hlubší znalosti bezpečnostního prostředí i konkrétně této realizace převozu. Muži si zakoupili běžně dostupný kesr, který mají v úmyslu použít při útoku. Dále mají k dispozici nůž, který použijí jako pohružku.

Předpokládaný průběh útoku

Muži mají v úmyslu vyčkávat poblíž vozidla agentury a při příchodu pracovníka použít kesr k dezorientaci pracovníků. Podle psánu muže fyzicky napadnou a jednomu z nich přiloží nůž ke krku a budou vyžadovat vydání hotovosti. S takto ukradeným lupem mají v úmyslu z místa utéci a zaběhnout do domu kde jeden z mužů bydlí, kde vyčkají několik hodin, lup si zde rozdělí.

Průběh útoku

Muži se ve zjištěnou dobu vyčkávali u východu z nákupního domu a snažili se působit dojmem vyčkávajících nakupujících. Při příchodu pracovníka s kufrem, v němž je finanční hotovost, realizovali domluvený plán. Využili momentu překvapení, použili připravený kesr a fyzicky ostrahu inzultovali. Následně přiložili nůž ke krku pracovníkovi, který přenášel kufr s výhrůžkou: „Já tě zabiju, jestli to nesundáš!“. Kufr s hotovostí byl útočníkům vydán a útočníci utekli mezi panelové domy. Útočníci byli maskováni kšiltovkami, které po trase úniku sundali a vhodili do koše, snížili svou rychlost a částečně se rozdělili. Sešli se v bytě jednoho z útočníků, kde se převlékli a rozdělili si hotovost.

Šetření útoku

Pracovníci informovali svůj dispečink a přivolali hlídku Policie skrze tísňovou linku 158. Hlídka na místě zajistila místo, střežila vozidlo se zbývajícími penězi a zabezpečila příjezd výjezdového pracovníka a technika Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV). Technik po prohlídce trasy úniku zajistil odhozené kšiltovky dle popisu ostrahy. Market neprovozoval vlastní kamerový systém. Záznam kamerového systému města

z okolí marketu dnešního dne i dní předchozích byl zajištěn. Výsledek šetření nepřinesl informace o konkrétních osobách, ale byly zajištěny cenné důkazy. Po 14 dnech hlídce policie sdělil Josef Komárek, důchodce a pijan, skutečnost, že určité osoby získali náhle vyšší finanční hotovost. Informace byly předány vyšetřovateli SKPV, osoby byly ztotožněny. Výsledkem expertízy byla pozitivní shoda pachových stop z kšitlovek. Osoby se pod tíhou důkazů přiznaly a část peněz byla zajištěna a navrácena bezpečnostní službě, jakožto poškozenému.

5.1.2 Modelový příklad B

Motivace útočníků jsou peníze. Jedná se osoby s majetkovou trestní minulostí. Středně znalé bezpečnostního průmyslu. Muži mají k dispozici vozidla, finanční hotovost k nákupu zbraní a výbušniny a černém trhu a dostatečné kontakty. Útočníci mají zjištěnou trasu převozu a to tak že několikrát jeli za vozidlem bezpečnostní agentury.

Síly a prostředky útočníků

Čtyři muži oblečených do četného oblečení s kuklami. Každý vlastní střelnou zbraň. K dispozici mají plastickou výbušninu s časovanou spouští. Za slíbenou úplatu si najali pracovníka údržby silnic, který ve smluvenou dobu a na smluveném místě bude provádět údržbu krajnice a při své činnosti nákladním vozidlem přehradí cestu.

Předpokládaný průběh útoku

Útočníci využijí prací na silnici č. 34 u obce Svitálka, okres Havlíčkův Brod, kde je přechodnou úpravou silničního provozu snížena rychlost vozidel na 30 km/h a vedena provizorní objízdná trasa po nezpevněné komunikaci.

Obrázek 18: Místo útoku na vozidlo SBS

Nákladním vozidlem bude silnice přehrazena. Vozidlo útočníků bude osobní a pojedje za vozidlem bezpečnostní agentury. Za nimi pojedje další tentokráte dodávkové vozidlo útočníků. Po zastavení kolony vystoupí útočníci z osobního vozidla s plastickou trhavinou, dodávkové vozidlo bude tvořit překážku ve výhledu případným dalším vozidlům. Útočníci naplánují dva plány postupu:

1. K otevření vozidla postačí pohrůžka trhavinou. V tom případě vozidlo bude odvezeno po polní cestě asi 100 m. a tam otevřeno a finanční hotovost odcizena. Toto provede osobní vozidlo útočníků, které z místa odjede.
2. K otevření vozidla nepostačí pohrůžka trhavinou. V tom případě bude trhavina použita na boční zadní dveře dodávky. Pokud bude dodávka takto otevřena, finanční hotovost bude v co nejkratším čase přemístěna do osobního vozidla, které odjede. Pokud se dodávku nepodaří otevřít. Osobní vozidlo také odjede.

Průběh útoku

Vozidlo SBS je zastavenou dle plánu. Pohrůžka trhavinou postačí k otevření vozidla pracovníky SBS. Vozidlo SBS je převáženo na polní cestu vedoucí od hlavní silnice. V tuto chvíli zaznamená dispečink SBS odchylku od stanovené trasy převozu, a neboť změna trasy není pracovníky vozidly oznámena ani zdůvodněna, je ihned kontaktováno operační středisko Policie kraje Vysočina a vysláno zásahové vozidlo bezpečnostní agentury. Pracovníci SBS byli svázáni a hotovost přenesena do osobního vozidla, které z místa ujelo. Vozidlo bylo uschováno do opuštěného statku, kde byla hotovost přenesena do jiného vozidla, staré vozidlo bylo zapáleno k znehodnocení případných stop. Osobní vozidlo odjelo. Dodávkové vozidlo tvořící překážku za vozidlem odjelo. Pracovník údržby silnic pokračoval v práci, jako by se nic nestalo.

Šetření útoku

Operační středisko Policie kraje Vysočina vyslalo na místo tři dvě hlídky. Jedna hlídka byla na místě 10 minut po ohlášení, na místě polní cesty nalezla vozidlo SBS a svázané pracovníky. Prvotní informace sdělili operačnímu důstojníkovi, který na místo vyslal zásahovou jednotku a policejní vrtulník pro pátrání po vozidle útočníků. Na místo byl vyslán také výjezd SKPV kraje. Pátrání po vozidlech útočníků bylo negativní a nepodařilo se zjistit informace vedoucí k odhalení útočníků. Zapálené vozidlo bylo nalezeno, ale upotřebitelné stopy nebyly zajištěny. Pracovník údržby silnic sdělil, že si všiml,

že osoby z dodávky vystoupily, ale že se věnoval práci a události okolo nesledoval. Osoby tohoto přepadení nebyly dopadeny.

5.1.3 Modelový příklad C

Motivace útočníků jsou peníze. Útočníky jsou pracovníci agentury, kteří se činem rozhodli řešit, svoji relativně nízkou životní úroveň. S bezpečnostní situací převozu peněz jsou obeznámeni a jsou schopni celý plán naplánovat věrohodně.

Síly a prostředky útočníků

Tři pracovníci SBS, kteří přepravují hotovost, jeden komplic s osobním vozidlem.

Předpokládaný průběh útoku

Pracovníci převozního vozu naplánují útok jako by byl proveden v modelovém příkladu B. Pracovníci budou jednat jako by jim byla cesta zablokována dodávkou na místě prací na silnici dle Obrázku č. Obrázek 18: Místo útoku na vozidlo SBS. Domluví si celou legendu a snaží si zapamatovat i detaily útoku, který si vymysleli. Po útoku převezve komplic hotovost k sobě domů. Kde si jí až několik dní po útoku rozdělí.

Průběh útoku

Vozidlo SBS přepravující hotovost na chvíli zastaví u krajnice na smluveném místě. Následně pokračují po polní cestě asi 100 m. od silnice. V tuto chvíli zaznamená dispečink SBS odchylku od stanovené trasy převozu, a neboť změna trasy není pracovníky vozidly oznámena ani zdůvodněna, je ihned kontaktováno operační středisko Policie kraje Vysočina a vysláno zásahové vozidlo bezpečnostní agentury. Pracovníci vozidlo otevřou a přenosí hotovost do osobního vozidla a následně jsou komplicem svázáni. Komplic s vozidlem opustí místo a odjede domů, jakoby se nic nestalo.

Šetření útoku

Operační středisko Policie kraje Vysočina vyslalo na místo tři dvě hlídky. Jedna hlídka byla na místě 10 minut po ohlášení, na místě polní cesty nalezla vozidlo SBS a svázané pracovníky. Prvotní informace sdělili operačnímu důstojníkovi, který na místo vyslal zásahovou jednotku a policejní vrtulník pro pátrání po vozidle útočníků. Na místo byl vyslán také výjezd SKPV kraje. Pátrání po vozidlech útočníků bylo negativní a nepodařilo se zjistit informace vedoucí k odhalení útočníků. Šetřením pracovníků SKPV byly odhaleny drobné nesrovnalosti ve výpovědích pracovníků agentury. Proto školení

a zkušenosti kriminalisté pojali podezření smyšlení přepadení, které však nebylo podloženo důkazy. Kriminalisté onoho dne dále prováděli další dovýslechy pracovníků, kteří si v detailech útoku protiřekli. Přestože kriminalisté vedli i nadále šetření všemi směry, rozhodli se následující den udělat rekonstrukci přepadení se všemi třemi prozatím svědky odděleně. Při rekonstrukci si pracovníci SBS byly nejistí a jeden z nich se pod tíhou nesrovnalostí ke smyšlení přepadení přiznal. Kriminalisté zajistili celou ukradenou částku při nařízené domovní prohlídce u komplice. Finanční hotovost byla navrácena SBS. Třem podezřelým pracovníkům SBS byl ukončen pracovní poměr a čelili odvinění z trestného činu před soudem.

5.2 Závěr

Ve všech modelových případech se jednalo o promyšlený útok skupiny útočníků na finanční hotovost převáženou v pancéřovém voze bezpečnostní agentury. V prvním případě se jednalo o útok osob, bezpečnostní sektoru takřka neznalých. Tento byl prozrazen díky zanechání stop na trase úniku z místa a neopatrným utrácením získaných peněžních prostředků. Druhý příklad nebyl prozrazen díky vynaložení velkého úsilí, využitím finančních prostředků na zabezpečení útoku a neznalosti okolí. Třetí příklad, je příkladem, který také není ojedinělý v praxi a často je také prozrazen.

Výsledným zjištěním je, že přestože chráněné finanční hodnoty jsou zajištěnými opatřeními chráněné dobře. Slabá stránka je v osobách, které finanční hodnoty převážejí a to buď:

- ❖ **Přímo:** chybou, kterou způsobí osádka vozidla, nutnou přestávkou na vykonání potřeby, nebo úmyslným jednáním;
- ❖ **Nepřímo:** ochranou hodnot cennějších jak finanční hodnoty a sice vlastní životy a zdraví

ZÁVĚR

Problematika činnosti soukromých bezpečnostních služeb byla v nedávné minulosti i díky růstu vlivu vedoucích činitelů některých velkých bezpečnostních agentur v politické sféře České republiky pod drobnohledem investigativních novinářů.

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo uvést čtenáře do problematiky soukromých bezpečnostních služeb, převozů finančních hotovostí a cenností a použití kamerových systémů. V teoretické části byl popsán rozsah činnosti soukromých bezpečnostních služeb, spolupráce soukromých bezpečnostních služeb s Policií České republiky a byla zde popsána problematika kamerových systémů. Cílem praktické části bylo nastínit možnosti napadení probíhajícího převozu finanční hotovosti a přiblížit postup pracovníků SBS a Policie ČR po tomto napadení.

Problematika převozů finanční hotovosti je rozsáhlá kapitola činností soukromých bezpečnostních služeb, kde rizika nikdy nebudou zcela vymýcena. To ovšem neznamená, že není co zlepšovat. Zákazníci SBS tlačí na snížení ceny a soukromé bezpečnostní služby se snaží šetřit. Je třeba si uvědomit, že pokud má být ochrana majetku na vysoké úrovni, šetření v oblasti bezpečnosti se nemusí vyplatit.

CONCLUSION

The main issue of Private Security Service at this moment is because of some senior agents of some larger security agencies in political sphere of Czech Republic under surveillance of investigating reporters.

The main target of this bachelor's work was to show the issues of the private security services specializing at transport of cash and other valuable items. In theoretical part was described the range of activities and co-operation of private security services together with Police of Czech Republic and transport of cash mentioned earlier. The target of practical part of this work was to try to show all the options about hypothetical attack of ongoing transportation of money and describe the techniques of PSS agents and Police of Czech Republic after this attack

The issues in transportation of cash by private security services is very large sector and there will always be some possible and unpredictable risks that can not be excluded. It doesn't mean there is nothing to improve. Customers of PSS are trying to get the prices down and PSS are responding by finding the new ways of saving money. There is one thing that should be considered. Saving money in this sector will not always be the best option if the security of belongings has to be on high level.

CITOVANÁ LITERATURA

1. **Štefka, Vladislav.** Právní aspekty vzdělávací činnosti v oblasti ochrany majetku, vývoj de lege ferenda. [autor knihy] Luděk Lukáš. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín : VeRBum, 2011, stránky 209-214.
2. **Ministerstvo vnitra České republiky.** Ministerstvo vnitra dokončuje zákon o soukromé bezpečnostní činnosti. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [Online] 2013. [Citace: 14. Duben 2015.] <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-dokoncuje-zakon-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>.
3. **Česká televize.** Na bezpečnostní agentury dohlédne nový zákon. *Česká televize*. [Online] 2011. [Citace: 23. Duben 2013.] <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/133522-na-bezpecnostni-agentury-dohledne-novy-zakon/>.
4. **Ministerstvo vnitra České republiky.** Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [Online] 2013. [Citace: 20. Dubna 2015.] <http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>.
5. **ČT24 - Česká televize.** Na bezpečnostní agentury dohlédne stát. Budou muset mít licenci. *ČT24 - Česká televize*. [Online] 13. května 2015. [Citace: 15. května 2015.] <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/311375-na-bezpecnostni-agentury-dohledne-stat-budou-muset-mit-licenci/>.
6. **Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.** ČSN EN 50518-1. 2011.
7. **Šmíd, Jiří.** *Diplomová práce: Činnost pultu centralizované ochrany a součinnost s integrovaným záchranným systémem*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky, 2009.
8. Fakta a mýty o jaderné energetice. *ÚJV Řež, a. s.* [Online] 2015. [Citace: 3. Březen 2015.] <http://www.ujv.cz/web/ujv/fakta-a-myty-o-jaderne-energetice>.
9. **Bárta, Matěj.** *Soukromé bezpečnostní služby - obecné pojetí*. Praha : Policejní akademie české republiky v Praze, 2011. 978-80-7251-366-6.
10. **Mařuga, Karel.** *Diplomová práce: Činnost SBS při zajištění pořádku na fotbalových stadionech*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky, 2012.

11. *A Mathematical Theory of Communication*. **Shannon, Claude E.** místo neznámé : Bell System Technical Journal, 1945. ISBN 0-252-72546-8.
12. **Česká Republika.** z.č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. *Sbírka zákonů*. 2000.
13. **Úřadu pro ochranu osobních údajů.** Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 1/2006 - Provozování kamerového systému z hlediska zákona o ochraně osobních údajů. 2006.
14. **Praha.** Městský kamerový systém. *Portál hlavního města Prahy*. [Online] 22. leden 2015. [Citace: 20. květen 2015.] http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_bezpecnosti_a_krizoveho_rizeni/mestsky_kamerovy_system.html.
15. **Bastl, Pavel.** *High risk environment - Close protection course*. [Prezentace] Praha : interní dokument PČR, 2012.
16. **Bezpečnostní agentura SSI.** Převozy a přeprava peněz. *Bezpečnostní agentura SSI*. [Online] [Citace: 22. Duben 2015.] <http://www.ssi.cz/prevoz-penez>.
17. **RASYGUARD, s.r.o.** Převoz peněz a cenin. *RASYGUARD, s.r.o.* [Online] 2013. [Citace: 22. Duben 2015.] <http://www.rasyguard.cz/cs/prevoz-penez-a-cenin/>.
18. **Česká Republika.** z.č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. *Sbírka zákonů*. 2008.
19. **Šimovček, I.** *Kriminalistika*. Bratislava : Akademia Policejného sboru, 1999. ISBN 80-85981-117-5.
20. **Němec, M.** *Kriminalistická taktika*. Praha : EUROUNION s.r.o., 2004. ISBN 80-7317-036-1.
21. **Čírtková, L.** *Kriminální psychologie*. Praha : EUROUNION s.r.o., 1998. ISBN 80-85858-70-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CCTV Closed circuit television; uzavřený televizní okruh.

ČNB Česká národní banka.

PČR Policie České republiky.

SBS Soukromá bezpečnostní služba.

SÚJB Státní úřad pro jadernou bezpečnost.

TŘ Trestní řád, z.č. 141/1961 Sb. - Zákon o trestním řízení soudním.

TZ Trestní zákoník, z.č. 40/2009 Sb.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Příklad dohledového a poplachového přijímacího centra	22
zdroj: http://www.sph-elektro.cz/pco.jpg	
Obrázek 2: Speciální nádoba pro převoz obohaceného uranu.	26
zdroj: http://i.idnes.cz/08/103/gal/IPL269e3c_AFP_0554458.jpg	
Obrázek 3: Osobní vozidlo k přepravě hlídky.	31
zdroj: http://i.idnes.cz/12/031/cl6/AB419fa2_HLIDKA7837157jpg.JPG	
Obrázek 4: Vozidlo pro přepravu peněz a cenností	32
zdroj: http://www.g4s.cz/cs-CZ/What%20we%20do/Sluzby/Cash%20management/	
Obrázek 5: Využití oprávnění zajištění dle §26 v praxi.	33
zdroj: http://www.udalosti112.cz/pic/2013/03/2013-03-13bytar2.jpg	
Obrázek 6: Příklady starších radiostanic v síti PEGAS	45
zdroj: http://hasici-jilove.wgz.cz/unnamed/hzs-jilove/ostatni-vybaveni/terminaly-pegas	
Obrázek 7: Modernizované terminály systému PEGAS.....	45
zdroj: http://hasici.koprivnice.org/storage/201112151358_P1080652.jpg	
Obrázek 8: Terminál na datové přenosy	46
zdroj: http://www.epicos.com/EPCCompanyProfileWeb/Content/URC_Systems/lustrace.jpg	
Obrázek 9: Zařízení DVR	51
zdroj: http://www.antiference.co.uk/sensorcam-cctv-kit-and-dvr	
Obrázek 10: Zařízení NVR	52
zdroj: http://store.icrealtime.com/NVR600Vp.jpg	
Obrázek 11: Schéma kamerového systému hl. m. Prahy.....	53
zdroj: http://www.praha.eu/public/22/52/67/1968406_567581_Schema_MKS.jpg	
Obrázek 12: GPS lokátor	56
zdroj: http://pics.gpsdozor.cz/gps-lokator.png	
Obrázek 13: Ukázka High profile v praxi.....	60
zdroj: http://img.motorkari.cz/upload/images/cache/clanky/2008-12/13136/20100330132409-21_jpg_resize_1000x830__type_jpg_.jpg	
Obrázek 14: Ukázka Low profile v praxi	61
zdroj: http://i.lidovky.cz/09/081/Ingal/MTR2cd16c_zacpa0.jpg	
Obrázek 15: Typ vozidla určeného pro převozy.....	65

zdroj: http://i3.cn.cz/14/1106907569_obrneny-vuz.jpg

Obrázek 16: Použitý kufr 66

zdroj: http://www.eddy.cz/img/13/prestige_pm.jpg

Obrázek 17: Mapa trasy svážené hotovosti 66

zdroj: vlastní, mapový podklad Mapy.cz

Obrázek 18: Místo útoku na vozidlo SBS 68

zdroj: vlastní, mapový podklad Google.com